

26.336

ÁLLATVÉDELEM

AZ ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETNEK ÉS A MAGYARORSZÁGI ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK
SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE

SZERKESZTETTE

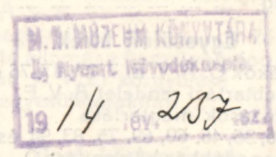
FODOR ÁRPÁD

állami főgimn. tanár,
egyesületi főtítkár.

OSZK

X. évfolyam 1913.

KIADJA AZ ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET BUDAPESTEN
(IX., ERNŐ-UTCA 11—13.)

Tartalomjegyzék 1913.

Cikkek.	Oldal		Oldal		Oldal
Gróf Andrássy Dénes ...	25	Madárpusztítás a kalapdiszért, írta dr. Lendl Adolfné ...	110	Állatvédelmi előadás ...	76
Állatvédelem a német katonai lovakra vonatkozó szabályzatban ...	26	Munkácsi Á. V. E. megalakulása ...	109	Alsókubini egyesületalakítás ...	76
Állatvédelem közgazdasági jelentősége, írta ifj. Thóbiás Gyula ...	95	Megbízottai az O. Á. V. E.-nek ...	1	Állatkíznás és madárüldözés 19, 26, 36, 46, 60, 69, 75, 83, 94 és 104	104
Gróf Andrássy Dénes és az O. Á. V. E. ...	33	Madárképes levelezőlapjai a Földrajzi Intézet r.-t. ...	3	Állatvédelem közgazdasági jelentősége ...	95
Álakuló gyűlés Komáromban ...	65	Monostori főtítkár távozása ...	2	Államrendőrség főkapitánya és az O. Á. V. E. ...	104
Álakuló gyűlés Munkácson ...	109	Megbízottak értekezlete ...	13	Besztercebányai madárvédelem. O. Á. V. E. ...	59
Álakuló gyűlés Tamásiban ...	3	Megbízottak szabályzata ...	34	Békkocsik számozása a székesfővárosban ...	70
Államrendőrség főkapitányának rendelete O. Á. V. E. megbízottai ügyében ...	89	Megbízottak, újak ...	47	Besztercebányai alakulás ...	107
Állatbarát német császár ...	90	Madárvédelmi kiállítás Szatmáron ...	50	Cserkészklub és az O. Á. V. E. 18 és 114	114
Bucsú szók, írta Monostori Károly ...	2	Madarak és Fák napja ...	56	Cserépgalambok élők helyett	37
Beköszöntő, írta Fodor Árpád ...	3	Megbízottak ügyében rendelete a főkapitánynak ...	89	Csereviszony külföldi állatvédő egyesületekkel ...	75
Bocskor sikos úton elbukott ló lábára, írta Monostori Károly ...	3	Madár akarok lenni, írta dr. Jankovics Marcell ...	99	Czellődömök és vidéke Á. V. E. közgyűlése ...	77
Bécsi kongresszusa a természetudósoknak ...	103	Megbízottakhoz kérelem ...	101	Czellődömölki Á. V. E. ...	118
Csudamadár ...	87	Német katonai lovakra vonatkozó szabályzatban állatvédelem ...	26	Előfogatok hidpénzmentessége O. Á. V. E. ...	7
Elbukott ló lábára bocskor sikos úton ...	3	Német császár állatbarát ...	90	Eperjesi Á. V. E. ...	—
Egy csudamadár ...	87	Országos Állatvédő Egyesület megbízottai ...	1	Értekezlet macskaadó ügyében ...	69
Főtítkárunk távozása ...	2	Orrszarvú és strucc nyereg alatt, írta M. K. ...	100	III. Évkönyv szétküldése ...	69
Földrajzi intézet r.-t. madárképeslevelezőlapjai ...	3	O. Á. V. E. tisztelt nótágjaihoz Rendőrfőparancsnokság (székesfővárosi) az állatkíznások ellen ...	13	Egyesületi tagok találkozása ...	70
Fenyves rigó ...	25	Sósfürdő madarai, írta K. Nagy Sándor ...	74	Egyesületalakítás Gyulán ...	76
Felterjesztésünk a mentőkocsi ügyében ...	45	Székesfőváros madárvédelme, írta Guckler K. ...	14	Egyesületalakítás Sepsiszentgyörgyön ...	76
Felhívás a szövetséges egyesületek elnökségeihez ...	56	Szabályzat az O. Á. V. E. megbízottai ügyében ...	34	Egyesületalakítás Szabadkán ...	76
Fürdői levél, írta Arányi Antal Főkapitány rendelete O. Á. V. E. megbízottai ügyében ...	83	Szabó Elemér tanfelügyelő körrendelete ...	82	Egyesületalakítás Alsókubinban	76
Földm. miniszter a budapesti rendőrfőkapitányhoz ...	101	Székesfővároshoz előterjesztés kóbor ebek tárgyában ...	90	Esztergomi Á. V. E. ...	79
Földm. miniszterhez felterjesztésünk természetvédő területek érdekében ...	102	Távozása főtítkárunknak ...	2	Egyesületalakítás Munkácson	84
Gyermekeknek 12, 24, 32, 44, 64 és 87	87	Tolnatamási Á. V. E. megalakulása ...	3	Évkönyvünk ismertetése ...	93
Gyermek és állat, írta Berczik Á. Galamblovészet Svájcban és az idegenek ...	43	Téli lövédelem ...	4	Egyesületalakítás Váczon ...	96
„Getra” ...	52	Téli állatvédelem és rendőrfőparancsnokság intézkedése ...	13	Egyesületalakítás Szolnokon ...	97
Gyermekvédelem és állatvédelem ...	73	Tudják-e az állatok magukat tetetni s az embert félrevezetni? írta Monostori Károly	57	Évkönyvünk tudomásulvétele földm. minisztertől ...	104
Galamblovészet kérdése Svájcban ...	90	Tanfelügyelői körrendelet az állatvédelem érdekében ...	82	Elnökünk arcképe egy amerikai szaklapban ...	104
Irodalmi pályázat a madarak és fák napja tárgyában ...	89	Természetvédő területek érdekében felterjesztésünk a földmívelési miniszterhez ...	102	Fenyves rigó. O. Á. V. E. ...	7
Komondor tenyésztése, írta ifj. Thóbiás Gy. ...	15	Természetvédelem nemzetközi kongresszusa Bernben ...	110	Flóbert-fegyverek megadóztatása. O. Á. V. E. ...	18
Különös lovaqlás ...	32	Természetudományi Társulat és a természetvédelem ...	103	Fiumei kormányzó az állatvédelemért ...	46
Különös történet, írta Monostori Margit ...	44	Természetvédő területek ...	103	Fiumei vonalon új itatóállomás Földmiv. miniszter tudomásulveszi Évkönyvünket ...	104
Ki a szabadba, írta Monostori Ágnes ...	64	Természetvédő területek ...	103	Főkapitány és az O. Á. V. E. ...	104
Körlevél az állatvédő egyesületekhez az állatkíznások tárgyában ...	65	Természetudósok bécsi kongresszusa ...	103	Gyermeknaptár, 1913. évi ...	47
Komáromi alakuló gyűlés ...	65	Ügybarátainkhoz és munkatársainkhoz ...	83	Gyulai egyesületalakítás ...	76
Körlevél a szövetséges egyesületekhez járási egyesület alakítása érdekében ...	81	Vérszag ...	12	Gyermeknaptár 1914. évi, terjesztése ...	85
Kóboreszek tárgyában előterjesztés a székesfőváros tanácsához ...	90			Galamblovőverseny Kolozsvárt	84
Kérelem az O. Á. V. E. megbízottaihoz ...	101			Gyermeknaptárunk dicsérete ...	93
Londoni kutyák ...	119			Gyurácz Ferenc püspök Gyermeknaptárunk tárgyában ...	93
Lóvédelem, téli ...	4			Hont vm. Á. V. E. közgyűlése 7 és 39	39
Ló lábára bocskor ...	3			Hidak feljárója. O. Á. V. E. ...	7
Madárvédő előadások vetített képekkel ...	109			Hidak felszórása a székesfővárosban. O. Á. V. E. ...	27
				Hontmegyei Á. V. E. ... 71 és 117	117
				Harkányi János báró üdvözlése ...	74
				Hont vm. Á. V. E. felhívása ...	106
				József főhercegnekél. O. Á. V. E. ...	17
				Jelentés az O. Á. V. E. választmányának és a M. Á. V. E. Sz. végrehajtó bizotts. együttes gyűléséről 4, 16, 57, 66, 91 és 111	111
				Jelentés az O. Á. V. E. vál. üléséről ... 34 és 67	67
				Jelentés az O. Á. V. E. és M. Á. V. E. Sz. közgyűléséről ...	53
				Jankovich Béla miniszter üdvözlése ...	35
				Jelentés az O. Á. V. E. megbízottainak őszi értekezletéről ...	112

Egyesületi hírek.

Ajándékok O. Á. V. E. 7, 27, 47, 76 és 94	94
Aradi ebartási rendelet Á. V. E.	19
Állatkíznások megtorlása 19, 26, 36, 46, 60, 69, 75, 83, 94 és 104	104
Állatmenedékház kitelepítése O. Á. V. E.	36
Aquila külön lenyomatainak terjesztése	36
Állatvédelmi körutazás	69
Adomány története	72
Állatokat sanyargató vasuti szállítás	75

	Oldal
Keszthelyi madáretetők	18
Kassai Á. V. E.	19, 62, 85 és 105
Krassószőrény vármegyei Á.V.E.	29
Kassai rendőrkapitány állatvédő rendelete	47
Kassai Á. V. E. vál. ülése	117
Kassai Á. V. E. közgyűlése	49
Komáromi Á. V. E.	59
Kereskedelemügyi miniszter üdvözlése	74
Kormányférfiak üdvözlése	74
Köszegi Á. V. E. közgyűlése	77
Köszegi Á. V. E.	118
Kolozsvári galamblovverseny	84
Kolozsvári Állatvédő Egyesület évi közgyűlése	115 és 116
Köpcsényi Á. V. E. alakítás	85
Komáromi Á. V. E. felhívása	95
Komáromi állat- és madárvédő egyesület alapszabályainak jóváhagyása	118
Kegyeletünk	104
Kassai lapok állatvédelmi közleményei	105
Kaposvári alakulás	107
Lőjegyzékre észrevételek. O. Á. V. E.	7
Lóáldozat a XX. században	59
Miskolci Á. V. E.	8 és 94
Madárvédelmi előadás Mezőcsáton	19
Munkácsi madárülődés. O. Á. V. E.	26
Madarak és Fák napja. O. Á. V. E.	35
Meghívó az O. Á. V. E. és a M. Á. V. E. Sz. nagygyűlésére	44
Macskaadó kérdése. O. Á. V. E.	59
Miskolci Á. V. E. közgyűlése	60
Macskaadó ügyében értekezlet az O. Á. V. E.-nél	69
Miskolci Á. V. E. jelentése	70
Madárvédelem a Sósfürdőben	75
Madárvédelem a székesfővárosban	75
Munkácsi egyesületalakítás	84 és 107
Madárvédelem Csongrádon	84
Miskolci Á. V. E. titkárának cikke	85
Miskolci Á. V. E. felhívása	106
Nagybányai Á. V. E. felhívása	19
Nyiregyházi ág. h. ev. egyház O. Á. V. E. és M. Á. E. Sz. vál. és végreh. biz. ülése	4, 16, 34, 57, 66, 67, 91 és 111
O. Á. V. E. új tagjai 7, 27, 47, 76 és 94	7, 27, 47, 76 és 94
O. Á. V. E. részére ajándékozta	7, 27, 47, 76 és 94
O. Á. V. E. köréből	7, 17, 26, 36, 46, 59, 69, 74, 83, 93 és 104
Omnibuszok túlterhelése ellen O. Á. V. E.	7
O. I. M. L. új tagjai	27, 47, 76 és 94
O. Á. V. E. közművelődést szolgáló intézmény	47
O. Á. V. E. és M. Á. V. E. Sz. együttes közgyűlése	53
Olaszországi állatvédőtörvény. O. Á. V. E.	59
O. Á. V. E. rendkívüli vál. ülése	67
Olasz vadászati törvény. O. Á. V. E.	70
O. Á. V. E. kegyeleti és jótékony egylet	75
Omnibuszok. O. Á. V. E.	75
Pécsi állatkínzás. O. Á. V. E.	26
Pozsonyi Á. V. E. értekezlete	29, 50 és 105
Pápai Á. V. E. vál. ülése	61
Pápai Á. V. E. közgyűlése	61
Panasz a székesfővárosi rendőrség ellen. O. Á. V. E.	75
Pozsonyi Á. V. E. titkára	85 és 106
Pécsi Mecsek-Egyesület Madárvédő osztálya	85

	Oldal
Pozsonyi Á. V. E.	105
Raggambi Fluck Ferenc	19
Rókának mérgezéssel való üldözése	27
Resicza és vidéke Á. V. E. vál. ülése	28 és 47
Resiczabányai Á. V. E. titkárának felhívása	70
Rutén nép és az állatvédelem	76
Skodacsek Zsuzsanna hagyatéka	18
Soproni Á. V. E. vál. ülése	29, 37 és 38
Somogyicsurgói állatkínzás	36
Sanyargatott gyermekek védelme. O. Á. V. E.	47
Serényi Béla gróf. O. Á. V. E.	59
Sárosvármegyei Á. V. E. közgyűlése	61
Sárosvármegyei Á. V. E.	70 és 79
Sepsiszentgyörgyi egyesület alakítás	76
Sertések emberséges ölése. O. Á. V. E.	94
Sárosvármegyei Á. V. E. vál. ülése	95
Szombathelyi Á. V. E. közgyűlése	81
Székesfehérvári Á. V. E.	8 és 41
Szepesi Á. V. E.-ek alakulása	14
Szolnoki állatkínzás, O. Á. V. E.	18
Szegedi Á. V. E. vál. ülése	19 és 50
Szegedi Á. V. E. közgyűlése	27
Szentgotthárdi Á. V. E. vál. ülése	40 és 70
Szentgotthárdi Á. V. E. közgyűlése	48
Székesfehérvári Á. V. E. vál. ülése	50
Székesfehérvári és fehérmegyei madár- és állatvédő egyesület őszi ülése	118
Székesfővárosi bérkocsik számozása	70
Székesfővárosi omnibuszok	75
Szabadkai egyesületalakítás	76
Székesfővárosi madárvédelem fejlesztése	84
Szegedi Á. V. E. alapítványa	85
Szolnoki egyesületalakítás	97 és 107
Szegedi Á. V. E.	106
Temesvári Á. V. E. gyűlése	20
Tagdíj beszédese vidéki egyesületekben	27
Tanfolyamokhoz és egyházi főhatóságokhoz Madarak és Fák napja ügyében megkeresés	35
Temesvári madárvédelem	47
Temesvári állatvédő egyesület	118
Trencsényi Á. V. E. alapszabályai	50
Thóbiás Gyula szabad előadásai	51
Tisztújítás kijelölő bizottsága	59
Trencsényi Á. V. E. közgyűlése	78
Thóbiás Gyula cikke	95
Temesvári Á. V. E. vál. ülése	106
Temesvár Á. V. E.	106
Ütközetekben megsebesült katonalovak. O. Á. V. E.	36
Új tagok. O. Á. V. E. 7, 27, 47, 76 és 94	7, 27, 47, 76 és 94
Új olasz vadászati törvény. O. Á. V. E.	70
Új megbízottak	76 és 94
Új itató állomás a fumeivonalon	94
Vasvári Á. V. E. közgyűlése	37
Váci egyesületalakítás	96

Apró közlemények.

Állatkínzások megtorlása	9
Állatkínzás és madárülődés	115
Állatvédőkongresszus XVI. nemzetközi, Kopenhágában	9
Állatvédő hatóságok	10
Állatvédő egyesületek jótékony egyletek-e?	21

	Oldal
Állatvédőnap sorsa Poroszországban	23
Állatvédő szentbeszéd	29
Állatvédőnap Finnországban	30
Állatkínzás üldözése Pápán	63
Állatok kivégzése villamosítással	63
Állatvédelem a középiskolában	71
Amerikai gyermekek esküje	11
Adomák papagályokról	22
Assisi szent Ferenc prédikációja a madarakhoz	31
Aradi főkapitány az állatvédelemért	42
Amerikai lóvédelem	43
Aradi galambkedvelők köre	51
Alapos madárvédelem Amerikában	63
Az utcáról, Irta Bayné	79
Állatvédelem Marokkóban	80
Állatvédelem Kolozsvárt	85
Állatvédő törvény Olaszországban	85
Állatvédők Szentpétervárott	86
Állatok ideális szállítása	86
Amerikai állatbarátok örületei Algir közelében új madárfigyelő állomás	108
Amerikai madárvédelem	108
Ajándék	115
Berlinben lókinzás és kímélés	10
Berlini kocsisiskola	10
Bikaviadal Spanyolországban	10
Berlini nyilvános kutak	31
Bund der Vogelfreunde, Graz, közgyűlése	42
Bikaviadatok Franciaországban	63
Bányalovak védelme	86
Berlin, a galambkedvelő	97
Beérkezett pályaművek	114
Budapesti állatorvosi főiskola állatkorodájában	118
Cserkészekkel való összeköttetésünk	18 és 114
Csehbogárrirtásra országos mozgalom	9
Csonkított farkú lovak	86
Coswigi macskaadó	97
Drezdai állatvédő egyesület	30 és 31
Deutsche Tierschutzverein jelentése	52
Elefánt, segítségre kész	23
Élőludak kopasztása tilos Angliában	30
Előadás madárvédelemről Besztercebányán	42
Ebzárlat Berlinben és környékén	51
Ebzárlatok és etbujadonosok	51
Emberek-állatok	51
Ebkiállítás Budapesten	63
Erősítőszőr lovak számára	64
Élőállatokkal végzett tudományos kísérletek határvonalai	87
Ebadó Hamburgban	97
Ebnyomor enyhítése	97
Elismerés egy tanítónak	106
Egy évi fogházra elítelt állatgyilkos	118
Életmentő kutya	119
Felhívás a szövetséges egyesületekhez	114
Fészekodvak adományozása	115
Feljárói szfv. állami hidaknak földmívelési minisztr. személybeosztásváltozás	9
Fenyves rigó	7
Fuvarosok szfv. ipartestülete	7
Francia köztársaság állatbarát elnöke	21
Finnországi állatvédőnap	30
Felfordult világ	31
Földmívelésügyi miniszter a bic és egyéb vízmadarak tojásainak szedése ellen	51

	Oldal
Fülei Szántó Lajos	62
Francia bikaviadalok	63
Fészekrablás következményei	72
Fecskét nevelő veréb	79
Flóbert-puskák alkonya	85
Felhívás állatvédő egyesület al- kítása érdekében	96
Grácban madarak üldözése	10
Gondoskodás a lovak itatásáról Drezdában	63
Győri városháza galambjai	85
Galambkedvelő Berlin	97
Galamblovészet Zomborban	106
Galamblovészet Vasban és Za- labán	106
Gyulafehérvári Állatvédő Egye- sület	119
Hajtóvadászaton iskolaköte- les gyermekek	9
Hasznos madaraink téli etetése	10
Hitzingi madárüldözők	22
Hamburgi Á. V. E. menháza	29
Hálás fülemile, írta Bay F.-né	72
Hogyan védjük az állatokat a jegyek ellen?	72
Hírszolgáltatás	72
Hamburgi ebadó	97
Halászat kormoránokkal	119
Iskolaköteles gyermekek a hajtóvadászaton	9
Iskolásgyermekek mint madár- etetők	10
Julian-Egyesületről tájékoztató Idyll a lóistállóban	71 86
Igásállatok védelme nyáron	97
Katonalovak védelme háboru- ban	119
Kutyák a társadalmi kapaszkó- dók szolgálatában	9
Kocsisiskola Berlinben	10
Községi közigazgatási tanfolya- mok	115
Kócsagtoll viselés tilalom Ame- rikában	11
Kutyák, kavicsokat nyeltesők	11
Kutyák golyója	11
Kutyák hűsége	22
Királyi kertekben madárvédelem	22
Kutya hátsó lábak nélkül	23
Kutya-macska história	24
Kocsis és a gazda	30
Kócsag és paradicsommadár tenyésztés	30
Kutyákkal vontatott gépfegy- verek	43
Középiszkolában állatvédelem	71
Kedveltessük meg a gyermekek- kel a természetet	71
Kölni kocsisiskola	80
Katonaság és állatvédelem	85
Kolozsvári állatvédelem	85
Kolozsvári galamblovő verseny után	96
Kettősjárom ellen	97
Kolozsvári madárvédelem	107
Katonaság körében természet- védelem	108
Leölt vadak jegyzéke Magyar- országon	7
Lókinzás és kímélés Berlinben	10
Lómenház, londoni	10
Ludak tépése	11
Lóverseny tilalma az Egyesült- Államokban	29
Lóhúsület reklámja	44
Lovak farksonkítása ellen	63
Lovak számára erősítőszer	64
Lovak farksonkítása Nagybrí- tanniában	119
Lóvédelem	71
Lóistállóban idyll	86
Lófarksonkítás hátrányai	119
Lendl György dr.	106

	Oldal
Madáretetés, téli	10
Madarak üldözése Grácban	10
Madáretető iskolás gyermekek	10
Madárvédelem Olaszországban	7
Macskabarátok figyelmébe	11
Madárvédő tanfolyam Német- országban	21
Macskaadó	22 és 30
Madárpusztító divat	22
Mozik rendszabályozása	42
Müncheni közvágóhídon újí- tások	43
Magyar Kisdednevelés és Nép- oktatás cikke	63
Madárvédelem Amerikában	63
Madárvédelem Fiumében	64
Madárvédelem, mely nem köve- tendő	71
Madárvédelmi mozgalom Szat- máron	71
Madárfogas következményei	72
Madárüldözés következményei	80
Madárvédelem a türingiai erdő- ben	86
Macskaadó Coswigban	97
Madárüldözés a Rábaközön	107
Madárvédelem Kolozsvárott	107
Magyaróvári „Mosonvármegye” állatvédő cikke	107
Madárvédelem Amerikában	108
Németországban madárvédő tanfolyam	21
New-Yorki állatkóroda	29
Ne irtassuk gyermekekkel a káros madarakat	51
Nyiregyházi madárvédelem	71
Nyest védelme	80
Németországban új madárvédő központ	86
Német császárné macskái	86
Németország természetvédelem	86
Német Kelet-Afrikában vadá- szat korlátozása	87
Napsajtó az állatkinzás ellen	96
Olasz földművelésügyi miniszter	7
Országos mozgalom cserebogár- irtásra	9
Ökörversenyek Bajorországban	22
O. M. G. E. közlönyének vadá- szati rovata	42
Országos Magyar Ebtenyésztő Egyesület alapszabályai	51
Orkonyi Ede kinevezése	62
Olaszországi állatvédelem	62
Ötkoronás adomány története	72
Olaszországi állatvédő törvény	86
Oroszországi állatvédelem	97
Oktalan állatirtás	108
O. Á. V. E. új tagjai	115
O. I. M. V. L.-ba belépett tanulók	115
Országos Népoktató Egyesület szabad előadása	115
Papagály adomák	22
Paradicsommadár pusztulása	22
Pozsonyi Á. V. E. titkára	79
Palánkai „Bácskai Hírek” állat- védő cikke	107
Russel Sage asszony	7 és 59
Revíziója a vadászati törvénynek	10
Roosevelt mint állatirtó	31
Római állatvédő egyesület	86
Rábaközi madárüldözés	107
Segítségre kész elefánt	23
„Sárk”	23
Svájci természetvédőnap	43
Sajtó és madárvédelem	51
Seregély gombóccal	87
Strucctollak és az állatvédelem	119
Személybeosztás-változás a föld- művel. miniszteriumban	9
Székesfőv. állami hidak feljárói	7
Szászországi madárvédelem	30
Szalkay Gyula dr. kifüntetése	42

	Oldal
Szatmári madárvédelmi mozga- lom	71
Szentpétersvári állatvédők	86
Szarvasbogár üldözése	86
Színmű az állatvédelem érde- kében	97
Társaskocsi túlterhelés	7
Társadalmi kapaszkodók szol- gálatában, a kutyák	9
Természet és a gyermek	9
Téli madáretetés	10
Törvény, vadászati, revíziója	10
Tömegsztrájk és állatvédelem	21
Tyukanya szeretete	32
Tájékoztató Julian-egyesületről	71
Tojásszedők megbüntetése	71
Természetvédelem ellen	80 és 87
Türingiai erdőben madárvédelem	86
Természetvédelem Németor- szágban	86
Túlzigorú ebzárlat	97
Természetvédelem a katonaság körében	108
Üldözése amadaroknak Grácban	10
Ügyünk névtelen barátja	76
Új madárvédő központ Német- országban	86
Új madárfigyelő állomás Algir közelében	108
Vadak, lelőtt, jegyzéke Magyar- országon	7
Vágóhídi jelenet Eszéken	9
Vadászati törvény revíziója	10
Vérebek számának kevesbítése	22
Vak lovak metropolisa	30
Védelemért esdő méh	31
Vivisekció ellenes mozgalom Edinburghban	43
Világítótornyok és a madarak	43
Vadételés télen	43
Vadászat és madárvédelem	51
Vidéki sajtó	63
Villamossággal való kivégzése az állatoknak	63
Vágóhíd és művészet	86
Vadászat korlátozása Német- Kelet-Afrikában	87
Világítótornyok és a madarak	87
Veszprémi „Népakarat” állat- védő cikke	107
Vidéki sajtó megkeresésünkre	108
Vallás- és közokt. miniszter és Gyermeknapárunk	114
Yokohamai állatvédő egyesület	119
Zágrábi Á. V. E.	42
Zágrábi Á. V. E. közgyűlése	63

Irodalom.

Aquila 1912	20
Állattani olvasókönyv, írta Róna Jenő	98
Gyermeknapár 1914	98
A kanári madár tenyésztése és ápolása, írta Óváry József	11 és 98
Kongregációi Otthonban elő- adás	21
Lapszemle	20
Madarak és fák napjáról szóló iskolai jelentések III. év- könyve	62
Madárvédelem a kertben, írta Csörgey Titusz	107
Országos Állatvédő Egyesület körlevele a vidéki lapszer- kesztőségekhez	107
Pozsonyi Orvos-Természettudo- mányi Egyesület közlönyének 1912. évf.	98
A pata ápolása, írta Zimmer- mann Ágoston dr.	21

ÁLLATVÉDELEM

Az Országos Állatvédő Egyesület tagjai és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségéhez csatlakozott egyesületek tagjai külön előfizetés nélkül, tagdíjuk fejében kapják

AZ „ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET” ÉS A „MAGYARORSZÁGI
 ≡ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGE”-NEK KÖZLÖNYE ≡
 BUDAPEST IX., ERNO-UTCA 11-13. Telefon: József 6-70

Ezen lap közleményeinek utánnyomását nemcsak szívesen megengedjük, hanem tisztelettel

Megjelenik egyszer havonként
 Előfizetési ára 1 évre 2 korona

Az Országos Állatvédő Egyesület megbizottai.

Lapunk legutóbbi számában két felhívást tettünk közzé, egyiket az O. Á. V. E. férfitagjaihoz, másikat a nagyközönséghez, abból a célból, hogy a lelkes állatvédők sorából egy tevékeny csapatot szervezzünk, mely éber felügyeletével és tapintatos közbelépésével állatvédelmi szolgálatokat végezzen a székesfőváros területén.

Felhívásunk nem várt eredménnyel járt, mert f. hó 10-ig tagjaink közül 68-an jelentkeztek s ezenkívül még négyen.

Megbizottakként jelentkeztek: Tagok: Dr. Barsy Aladár miniszteri fogalmazó, Bartha Artur műipari tervező, Bartha László műegyetemi hallgató, Bartha Rudolf bankhivatalnok, dr. Bekény Zoltán cs. és kir. kamarás, miniszteri fogalmazó, Blau Pál nagykereskedő és háztulajdonos, Bozó Géza gyógyszerész, Erdélyi Wald Jakab titkár, Feder Ferenc pénztári igazgató, Fenyvessy Adolf nyug. orszgy. gyorsírófőnök, Fischer Ernő magánhivatalnok, Fischhof Henrik cukorkanagykereskedő, Fodor Árpád áll. főgimn. tanár, dr. Gaál István egyetemi magántanár, dr. Gmelin Ottó fogorvos, Górcz Gyula máv. hivatalnok, Grübel Károly cserépkályhagyáros, Hajdu József kereskedő, Harrer Alajos vendéglős és háztulajdonos, Káldor Ernő szállító, Kellner Jenő magánhivatalnok, Kestler Leó hivatalnok, idb. Kirchlechner Imre nyug. máv. főellenőr, Klein Kálmán irodafőnök, dr. Kogutowicz Károly igazgató, Kohn Dávid vaskereskedő, Koenig Rezső szállító-vállalkozó, Krausz Soma nyomdai igazgató, Krotky Vince főgimn. tanuló, Kunossy Frigyes nyomdatulajdonos, Láng Gusztáv mérnök, Lázár Károly kir. tanfelügyelő, Leitner Jenő műegyetemi adjunktus, dr. Lendl Adolf állatkerti igazgató, Maiskiern Péter mérnök-igazgató, dr. Mariska István kir. curiai tanácsjegyző, Márk Dezső kir. állatorvos, Mauthner Ödön kereskedő, Nagy Dezső udvari tanácsos, műegyetemi tanár, Ráde Károly állami főkertész, Radnai Béla szobrászművész-tanár, Radous Károly biztos. társ. hivatalnok, Révi Gyula hivatalnok, Rosenberg Miksa cégjegyző, gyalui Rosenberger Mór vezérigazgató, dr. Samassa János magánzó, Steiner Lajos régiségkereskedő, dr. Stern Adolf magy. kir. honvédtörzsorvos, Soltész Vilmos nyug. igazgató, Somló Osz-

kár a Pesti Magy. Keresk. Bank pénztárosa, Somogyi Ferenc máv. hivatalnok, dr. Sós Béla ügyvéd, Strasser Gyula bőrgyáros, Strestik János konzulátusi titkár, Sugár Andor gyógyszerész, Schmidt Albert magánzó, Schultes Emil forrástulajdonos, Schultz Alarich főpénztárnok, Székács László Pál kereskedő, Szilasi Simon titkár, baranyavári Ullmann Béla bankhivatalnok, Vermes Géza, Virágh János székesfővárosi tanító, Wehrmann Frigyes szabómester, Weisz Árpád hivatalnok, Wendt Róbert üzleti könyvgyáros, Wettstein Gyula curiai bíró, Zách Imre műszerész. *Nem tagok:* Alajos István József kir. ügyészégi díjnok, Nikolett György szerkesztő, Radványi Manó cég-képviselő, Risztel Tódor ügynök.

Egyelőre itt mondunk meleg köszönetet ügybarátainknak, akik önfeláldozó vállalkozásukkal felszólításunknak megfelelni szívesek voltak.

Említett felhívásainkat kiadás előtt közzeltük a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányi hivatalával, honnan a következő megnyugtató választ kaptuk:

A budapesti magy. királyi államrendőrség főkapitányi hivatalától.

52,635. sz.

fk. I. 1912.

Méltóságos marosi Máday Izidor nyug. miniszteri tanácsos Urnak, az Országos Állatvédő Egyesület Elnökének Helyben.

Hivatkozással Méltóságodnak az Országos Állatvédő Egyesület nevében hozzám intézett 1465/1912. számú megkeresésére, van szerencsém értesíteni, hogy az egyesület által tervezett intézkedést készségesen támogatni fogom.

A mellékelten visszaküldött felhívás ellen észrevételem nincs s a kiadandó igazolványokat láttamoztatni fogom.

A megkeresésben jelzett értekezletre a vezetésem alatt álló testület képviselőjére dr. Schreiber Emil r. tanácsos urat, a főkapitányság közigazgatási osztályának főnökét s dr. Kötsky Gábor s. fogalmazót, a közigazgatási osztály közlekedésügyi előadóját, küldöm ki.

Fogadja igaz tiszteletem nyilvánítását

Budapest, 1912. évi november hó 13-án.

Boda Dezső s. k.
 főkapitány.

112 m.

Eszerint már biztosítva láthatjuk helyi állatvédelmünk e kiváló szervének létrejöttét. Az elnökség majd egybehívja az értekezletet, mely igazolványokról és utbagazításokról gondoskodik a megbizottak számára.

A megbizottak intézményének szabályzatát előzőleg az O. Á. V. E. válaszmánya fogja tárgyalni.

Főtítkáruk távozása.

Monostori Károly kir. tanácsos, ny. állatorvosi akadémiai tanár — miként m. évi december 28-án tartott válaszmányi ülésünk jelentésében is olvasható — az O. Á. V. E. főtítkárságáról és az „Állatvédelem” szerkesztéséről kedvezőtlen egészségi állapota miatt lemondott.

Volt főtítkáruk és szerkesztőnk úgy is mint állatorvos, úgy is mint szaktanár, egy hosszú életet szentelt az állatvilág javára. Résztvett 38 év előtt a hazai legelső állatvédő egyesület alakításában s országos állatvédő egyesületünknek keletkezése óta tagja, majd titkára, hivatalos lapjának szerkesztője és állatmenedékházának szakértő felügyelője volt.

Résztvett a „Köztelek”, az „Állattenyésztési Szemle”, az „Állatvédelem” című lap s a „Gyermeknaptár” alapításában. Állatvédelmi, állattenyésztési és állatgyógyászati műveinek 40 esztendő alatt nyomtatásban megjelent száma ma meghaladja a négyezeret. Egyik megalapítója volt a ma is létező állatbiztosító intézménynek, a helyi fuvarosok lókorházának, a helyhatósági állatorvosok szövetkezetének. Jelentékeny szerepet vitt a székesfővárosi lóvágóhid életre hívásában. 31 év előtt elfojtotta az országban a keleti marhavészt, mely azóta nem ütötte fel többé a fejét. 30 évig szolgálta az állatorvos-képzés ügyét. Tagja volt az állatorvosi tisztvi vizsgabizottságnak s tagja az országos állategészségügyi tanácsnak.

Tevékeny szakosztályi és bizottmányi tagja az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek, a Magyar Állatorvosi Egyletnek, a Baromfitenyésztési, az Ebtényésztési Egyesületeknek s munkása a szépirodalomnak is. Érintett szakmunkái részint kisebb-nagyobb önálló kötetekben s füzetekben itthon, egyesek külföldön jelentek meg, vagy szaklapi közlemények formájában láttak nyilvánosságot itthon, egyesek pedig Ausztriában, a német birodalomban, Angliában és Amerikában.

Távozó főtítkáruk és szerkesztőnk a következő bucsusorokat intézi a közönséghez:

Bucsu szók.

Ha bucsuzásra int az óra,
Ne dobj követ a távozóra . . .

M. K.

Egyszer már elbucsuztam e helyen mint titkár az O. Á. V. E. tisztelt tagjaitól és mint szerkesztő az „Állatvédelem” tisztelt olvasóitól, ám csakhamar vissza-

tértem megint, mint a visszaköltöző madár s belefogtam újra munkámba. Mi volt, milyen volt ez a munka, amelyet kimagasló vezetők szárnyai alatt végeztem, annak megállapítása nem az én feladatom, de érzem, de tudom, hogy másodizbeni munkálkodásom se volt soha botlófa az állatvédelmi ügy kívánatos haladása előtt.

Hát ez én nekem tökéletesen elég most, amikor újra elhagyom a nemesen érző, az önzetlenül munkálkodó állatvédők tiszteletreméltó meleg fészket, nem, hogy jobb fészket keressék, hanem hogy hosszú munkás életem ezen és egyéb fáradalmai közben néhány nyugalmasabb lélekzetet vehessek.

Hálaérzettel távozom az állatvédők tisztos köréből, ahol nagy időközön keresztül munkálkodtam talán gyenge erővel, de ügyszerezzettel s törhetlen törekvéssel; hálával távozom, mert e körben munkálkodásomat megtudták becsülni; távozom a fészkekből, de nem az ügy mellől: a nemes ügy ott talál engemet ezután is hívei között, bizony és talán már csak mint rokkant harcost, de lelkes ügybarátot.

Monostori Károly.

*

Az elnökség következő sorokkal bucsuzott el Monostori Károlytól.

3/1912.

*Nagyságos Monostori Károly kir. tanácsos urnak,
Budapest.*

Igen Tisztelt Tanácsos Ur!

Az Országos Állatvédő Egyesület válaszmányának és a Magyarországi Állatvédő Egyesület Szövetsége végrehajtó bizottságának december hó 28-án tartott együttes ülésében be lett jelentve az, hogy Nagyságod az Országos Állatvédő Egyesületnél elfoglalt főtítkári állásról kedvezőtlen egészségi állapotára való tekintettel leköszönni volt kénytelen.

Az ülés elnökének Nagyságod érdemekben bővelkedő tevékenységét méltató szavai után az ülés őszinte sajnálattal vette tudomásul Nagyságodnak távozását és éveken át folytatott működésének némi elismerése fejében egyhangulag azt a határozatot hozta, hogy a közgyűlésnek javaslatba fogja hozni, hogy Nagyságodat az Országos Állatvédő egyesület tiszteletbeli alelnökévé megválassza.

Midőn ezeket Nagyságoddal közöljük, a legnagyobb elismeréssel adózunk Nagyságodnak a főtítkári teendőik, hivatalos közlönyünk szerkesztése, állatmenedékházunk állategészségügyi felügyelete és egyéb feladatainak teljesítése körül kifejtett buzgó és szakszerű munkájáért.

Fogadja Nagyságod Egyesületünknek, úgyszint mint a Magyarországi Állatvédő Egyesületek központjának nevében legmelegebb hálánkat az állatvédelem érdekében tett értékes szolgálataiért és engedje reménylenünk, hogy rokonszenvével ügyünket továbbra is

kisérni és egyesületünket támogatásával a jövőben is megtisztelni szives leend.

Budapest, 1912. december 30.

Kitünő tisztelettel

(„Országos Állatvédő Egyesület“ pecsétje.)

Hänsler Károly, s. k. marosi Máday Izidor, s. k.
h. titkár, ny. min. tanácsos, elnök.

Fodor Árpád, s. k.
szöv. titkár.

Az elnökség addig is, míg a válaszmány és a közgyűlés érdemlegesen dönt ez ügyben, hogy az ügyvitelben fennakadás ne történjék, az O. Á. V. E. h. titkárára, Hänsler Károlyra és a M. Á. V. E. Sz. titkárára, Fodor Árpád áll. főgimn. tanárra ruházta a főtítkár és szerkesztő jogkörét.

Beköszöntő.

Az O. Á. V. E. elnöksége Monostori Károly kir. tanácsos szerkesztő ur távoztával csekélységemre bízta az „Állatvédelem“ szerkesztését a folyó év elején.

E fontos és szép tisztség átvételekor tisztelettel ajánlom magamat és a lapot hazánk állatvédőinek szives jóindulatába.

E rokonérzést kiérdemelni és tisztemet tehetségem javával, erőim megfeszítésével betölteni: mindenkor legszentebb kötelességemnek tartandom.

Fodor Árpád.

A Tolnatamási Állatvédő Egyesület alakuló ülése.

F. hó 12-én vasárnap d. u. 4 órakor megalakult a Tolnatamási Állatvédő Egyesület Reich Oszkár szolgabíró, György Dénes kir. adóhivatali ellenőr, Kaszás József községi bíró, Kindl Vilmos igazgató-tanító és mások buzgalma folytán.

Megjelent az alakuló ülésen az O. Á. V. E. és a M. Á. V. E. Sz. képviselőiben Fodor Árpád szöv. titkár és hosszú beszédet tartott, melyet érdeklődéssel hallgatott a száz főnyi közönség.

Védőnek a kerületképviselőjét Kammerer Ernő min. tanácsost kéri fel az új egyesület. Elnök lett dr. Frühwirth Jenő ügyvéd, ügyvivő alelnök Reich Oszkár szolgabíró, alelnök Kindl Vilmos igazgató-tanító, titkár György Dénes kir. adóhiv. ellenőr, jegyző neszemélyi Molnár Paula tanítónő, pénztáros Szilli Aladár kir. adóhiv. tiszt.

Jelen voltak még az említettekén kívül: Reich Oszkárné, György Dénesné, Szilli Aladárné, dr. Gaal Béláné, Dömötör Sándorné és leánya, Rohder Kamilla, özv. Varga Lajosné, Sikos Margit, a r. kath. hitoktató, Rimmer Aladár járásbíró, dr. Gutheil Kálmán albiró, Németh Géza közs. főjegyző, Ivelits Pál, Szlatinszky András adótiszt és még sokan.

Örömmel üdvözljük szövetségünk kebelében a 36. állatvédő egyesületet és kívánjuk, hogy újszülött testvérünk szépen kifejlődjék és jó példát adjon Tolna vármegye többi járásának is.

A Földrajzi Intézet r.-t. által kiadott madárképes levelező-lapok.

A Magyar Földrajzi Intézet által kiadott és a Királyi Magyar Ornithológiai Központ ellenőrzésével megjelenő madárképes levelezőlapok ügyében előzőleg közöltük kapcsán értesítjük a szövetséges állat- és madárvédő egyesületeket, valamint általában a közönséget, hogy az O. Á. V. E. több szövetséges egyesületnek a lapok tulmagas ára tekintetében tett panasza folytán a nevezett intézethez fordult, mely dec. hó 19-én kelt iratával értesítette az O. Á. V. E.-t, hogy a madárképes levelezőlapok árát, ha 12-nél több rendeltetik, 8 fillerre szálítja le. Tizenkét darabig szóló megrendelésnél darabja 10 fillér. Ha 1500 darab az egyszerre való megrendelés, a szállítási költséget az intézet viseli.

Az O. Á. V. E. az intézetnek ezuttal is tanúsított előzékenységét köszönettel vette tudomásul és az árleszállítást azzal a reménnyel teszi közhírré, hogy az hozzá fog járulni ahhoz, hogy a madárvilág ismerése minél inkább terjedjen.

Országos Állatvédő Egyesület.

Bocskor sikos uton elbukott ló lábára.

Télviz idején a sikamlós utakon elbukott lovak talpraállítása tudvalevőleg nagyon nehéz, mert a felkelési igyekezet közben a ló ismételtlen kicsuszamlik s ismét elterül a földön. Ezen úgy segítünk, hogy pl. pokrócot terítünk az elbukott ló lábai alá, hogy azon

megkapaszkodhasson, vagy aztán — ami persze célszerűbb — éles vasalást alkalmazunk, amellyel jelentékenyen meg lehet előzni az elsikamodást s elbukást. Az elbukott ló talpraállítására alkalmasnak bizonyult az a készen kapható patabocskor is, amelyet az itt levő a) ábra feltüntet. A b) ábra az elbukó lovat, a c) ábra az elbukás után bocskorral felszerelt s már talpon

levő lovat mutatja. Ez a készülék, melyet a kocsis, mikor az út sikamlóssá válásától s az elbukástól félni lehet, több darabban magával vihet a jármű ládájában s az elbukott lónak talán mind a négy patájára a csüszsijj segítségével könnyű szerrel és gyorsan rácsatolhat. Rendszerint elég a mellső patákra alkalmazni, mert ezen lábait kinyújtva szokott a ló elesett helyzetéből, hátsó lábai segítségével egyetlen rugással talpra állani; a hátsó lábak alá pokróc, bunda tehető.

Ára e készüléknek elég jutányos (párja a gyárban 5 korona 60 fillér.) Cim: „Bezirksanstalt Muldenhütten, Sachsen“. Megrendelhető pl. a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté“-nél is (Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám).
Monostori K.

Téli lóvédelmünk.

Az O. Á. V. E. a téli lóvédelem érdekében a következő kérvényt intézte Budapest székes-főváros rendőrfőkapitányához.

1668/1912.

*Méltóságos Dr. Boda Dezső min. tanácsos rendőrfőkapitány
urnak Budapest.*

Méltóságos Főkapitány Ur!

A terhelt szekerek elé fogott lovak nálunk általában sokat szenvednek a fuvaros vállalkozók kapzsísága által előidézett túlterhelés és a kocsisok durva bánásmódja következtében.

Ezek a szenvedések igen nagy mértékben fokozódnak téli évszak alatt, midőn a sikos utak a bajokat súlyosbítják.

Mindez Méltóságod előtt ismeretes dolog és őszinte hálával állapítjuk meg, hogy Méltóságodnak a szóban lévő visszasságok ellen szükséges intézkedéseket akár kérésünkre, akár saját kezdeményezéséből mindig készséggel foganatosítani méltóztatik.

Erre építve bátrak vagyunk Méltóságodat felkérni, hogy most beálló téli évszak alkalmából kegyeskedjék újból intézkedni, hogy az igáslovak sanyargatásának lehetőleg eleje vétség.

Bátrak vagyunk Méltóságodat kérni, méltóztatassék kimondani, hogy az éles vasalás hiánya már magában véve állatkinzást állapít meg, a törvény ellen való kihágásnak minősítettik, mely bírság alá esik.

Méltóztatassék a közönséget és a rendőri közegeket figyelmeztetni, hogy az igás fogatok túlterhelése ellen vétők irányában ezen téli időszak alatt kettőzött szigor fog alkalmaztatni.

Méltóztatassék a lótulajdonosokat általában figyelmeztetni, hogy fogataik takarókkal legyenek ellátva, melyek a hosszabb ideig álló szekerek lovaira okvetlen ráborítandók.

Bátrak vagyunk Méltóságodat felkérni, hogy ez értelemben kiadandó rendeletet a székesfővárosban meg-

jelenő valamennyi napilapoknak és nekünk is — lehetőleg néhány példányban megküldeni kegyeskedjék.

Kérjük Méltóságodat, hogy tekintettel a jelen időjárásra, nagybecsű intézkedését mielőbb megtenni kegyeskedjék.

Kitünő tisztelettel

Budapest, 1912 december 5.

Országos Állatvédő Egyesület nevében

P. H.

*Monostori Károly s. k.
kir. tanácsos, főtitkár.*

*marosi Máday Izidor s. k.
ny. min. tanácsos, elnök.*

Egyesületi és szövetségi hírek.

Az Országos Állatvédő Egyesület választmányának és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetsége végrehajtó bizottságának december 28-án tartott együttes üléséről jelentés.

Jelen voltak marosi Máday Izidor elnökle alatt Grimm Gusztáv ügyvivő alelnök, dr. Lendl Adolf és K. Nagy Sándor alelnökök, Monostori Károly főtitkár, Hänslér Károly h. titkár, Fodor Árpád szöv. titkár, Benkes Ferencné, Grimm Gusztávné, Gróder Kornélné, özv. Kolozsváry Károlyné, Krizbay Mária, özv. Schmidt Miklósné, Fein Dávid, Fenyvessy Adolf, Gróder Kornél, Koncs Sándor (miskolci Á. V. E.), dr. Mariska István, Selymessy Ferenc (kecskeméti Á. V. E. képviselőjében is), dr. Stern Adolf, óvári Szeőke Béla vál. tagok, dr. Dombóváry Géza mint vendég.

Kimentette magát: Streiling Ilona, Márk Dezső, Marosi József Esztergomból.

Elnök jegyzőkönyv vezetésére Hänslér Károly pénztáros titkár, hitelesítésére Fenyvessy Adolf és Selymessy Ferenc urakat kéri fel.

Elnök napirend előtt előadja, hogy a 1913. Gyermeknaptár most hetek óta folyó tömeges megrendeléseire oly rendkívüli munkával terhelik a különben is sokfelől igénybe vett és állandóan nagy munkát végző pénztáros titkár urat is, hogy attól ezuttal pénztári jelentéseket kérni nem lehetett. Ezért a jelen ülés napirendjében pénztári jelentések hiányzanak.

Elnök előadja, hogy az ülést megelőző napon Monostori Károly kir. tanácsos, főtitkár, nála bejelentette, hogy kedvezőtlen egészségi állapotára való tekintettel az egyesületnél elfoglalt állásáról lemondani kénytelen és hogy teendőit csak a folyó hó végéig végezheti.

Elnök őszinte sajnálattal adott kifejezést a főtitkár lemondásával az egyesületet és az ügyet ért érzékeny veszteség fölött és meleg szavakkal méltatta a főtitkárnak érdemekben bővelkedő tevékenységét.

Elnöklőnek meleg érzéssel mondott szavai után az ülés őszinte sajnálattal vette tudomásul főtitkár távozását és éveken át folytatott működésének némi elismerése fejében egyhangulag elhatározta, hogy a közgyűlésnek javasolni fogja Monostori Károlynak az egyesület tiszteletbeli alelnökévé leendő megválasztását.

Az ezen változás következtében szükséges ideiglenes természetű intézkedések megtételét a választmány az elnökségre bízta.

Elnök bejelenti még, hogy napirend után ifj. Dombovary Géza ügyvéd ur fogja indítványát kifejteni, mely oda irányul, hogy az O. A. V. E. a gyermekvédelemre is kiterjeszkedjék.

1. A múlt választmányi ülés bemutatott jegyzőkönyve tudomásul szolgál.

2. A Monostori Károly főtitkár által előadott jelentésből a következőket közöljük.

A szeptember óta maig lefolyt rövid idő alatt is azon fáradozott egyesületünk, hogy működésének következetes folytatásával az ügyeket előbbre vigye.

Tett lépéseinek főbbjei a következők:

Gyermeknaptárunknak minél nagyobb számban való elterjesztésére nézve mutatvány példányok küldésével megkerestük az összes gyermeknevelési egyesületeket, egyházi főhatóságokat, városi hatóságokat és pedig már is örvedetes eredménnyel.

Felírtunk a földmivelésügyi m. kir. miniszter urhoz újra is a módosítás alatt álló állategészségügyi törvény tárgyában, továbbá a fenyves rigó védelme, a lóhus fogyasztásának a vidéken történő elterjesztése, s a Flóbert feyverek megadóztatása tárgyában.

Megkerestük olaszországi konzulunkat az olaszországi hasznos madárvédelemre vonatkozó rendeletek és körrendeletek megküldése tárgyában. A konzul e kérésünknek szives volt eleget tenni.

Megkerestük közvetlenül körlevélben egyesületünk férfi tagjait, hirdeteménnyel a napi lapokban pedig a nagy közönséget az iránt, hogy u. n. „megbízottaink” sorába jelentkezzenek. Eme megbízottainknak feladata volna figyelemmel kísérni a fővárosban előforduló állatkinzásokot, és rendőri segítséggel közbelépni a kihágók ellen.

E megbízottaknak igazolványokkal történő ellátása tárgyában átírtunk Budapest székesfőváros államrendőrsége főkapitányához, kinél kérelmünk elfogadásra talált.

A helybeli és vidéki állatkinzások megtorlása érdekében sűrű iratváltásban voltunk illetékes hatóságokkal s valamennyi ily lépésünkről jelentést tettünk földmivelésügyi m. kir. miniszter urnak. A miniszter ur több ilyen esetben nemcsak tudomásul vette lépéseinket, hanem az általunk megkeresett hatóságok fölötte hatóságait a felmerült állatvédelmi kihágási ügyben hozott határozatoknak elébe való terjesztésére utasította.

A téledei fővárosi lóvédelem tárgyában napilapok utján felhívást intéztünk az érdekelt lótartó tulajdonosokhoz, különösen kiemelve rossz utak esetére a túlterhelés kerülését és az elfogat igénybevételének szükségét, figyelmükbe ajánlván egyben az éles téli patkók alkalmazását.

Ingyen kiosztandó téli madáreleség adományozása tárgyában megkerestük a székesfővárosi nagy malmok igazgatóságait. Ezek kérésünknek készséggel eleget tettek.

Állatmenedékházunkban a lefolyt időben 123 állat

részesült ellátásban, mentő kocsinkat pedig 12 esetben vették igénybe.

Az állatbarátok sorában elhalálozás által a lefolyt időben is sajnálatos veszteségek merültek fel. Elhunyt özv. parnói Molnár Viktorné alapító tagunk, Péntek Gáspárné, Hugonnai Irén grófnő választmányi tagunk, kinek temetésén képviseltettük egyesületünket.

A választmány a jelentést tudomásul vette.

3. A Fodor Árpád szövetségi titkár által tett jelentésből a következőket emeljük ki:

Alakuló ülése volt október 16-án a Trencsényi Állatvédő Egyesületnek, mely Hortobágy Ágoston kir. s. tanfelügyelő buzgalma folytán 101 taggal létesült. Ezen ifju testvéregyesület a szövetségnek 35. tagja.

Végleges alakuló ülést tartott alapszabályaink jóváhagyása után november 24-én a Győri Állatvédő Egyesület.

Közgyűlésük volt: a bajai, hontmegeyi és szombathelyi egyesületeknek.

Választmányi ülésük volt: a Sáros, Hont, Sopron és Esztergom-vármegyei, trencsényi, szombathelyi és szentgotthárdi egyesületeknek.

Állatvédő egyesületek alakítása tárgyában 36 várossal álltunk levelezésben.

Több egyesületünket fölkértük, hogy megyéjükben járási állatvédő egyesületeket alakítsanak, így a krassószörény-, fejr- és sopronmegeyi és a kassai egyesületeket.

Rendkívüli munkásságot fejtett ki a lefolyt három hónap alatt Tafferer Béla, a krassószörényvármegyei egyesület alelnöke; Ravasz István, a kassai egyesület titkára; Koncs Sándor, a miskolci egyesület titkára; Bay Ferencné, a győri egyesület titkára. Örvedetesen föllendült néhány gyöngébb egyesületünk, mint például a rescabányai; mintaszerűen működtek most is régibb állandó munkásságu, kipróbált egyesületeink, mint a szentgotthárdi, pozsonyi, temesvári, esztergomi, soproni, hont- és sárosmegeyi egyesületek.

Vannak ezenkívül — sajnos — egyesületeink, melyek épen nem adnak magukról életjelt, teljesen panganak. Ezeket személyesen kellene felkeresnünk.

Előadásokat tartottak az állatvédelem köréből Pozsonyban, Temesvárott, Mezőkövesden, Zsolnán.

Tafferer Béla és Koncs Sándor megeszerte fognak előadásokat tartani egyesületek alakítása céljából.

Ez alkalommal egy régi buzgó munkatársunktól is el kell búcsuznunk. Dr. Tóth Mihály tanár, a nagyváradi Á. V. E. ügyvivő alelnöke, családi körülményeinél fogva kénytelen volt lemondani tisztségéről. Meleg hangú köszönőlevéllel válaszoltunk bucsusoraira, de kérem a t. Bizottságot és Választmányt, hogy ezenkívül érdemeiért elismerő oklevéllel is tiszteljék meg őt.

A Madarak és Fák Napjáról szóló iskolai jelentések III. Évkönyve körülbelül január hó végére készül el kéziratban s úgy március végére remélhető megjelenése.

Az ülés a jelentést tudomásul vette és elhatározta, hogy Tóth Mihály tanárnak, a nagyváradi Á. V. E. volt ügyvivő alelnökének külön oklevélben fejezi ki elismerését.

4. Pénztáros-titkár felolvasta azoknak az állatvédő egyesületeknek jegyzékét, melyek, bár a szövetség alapszabályai nyomán léptek a szövetségbe, többszöri felszólítás után sem feleltek meg 1912-ben abbéli kötelességüknek, hogy a szövetségi közlöny előfizetési díját beküldjék. Az elnökség az ügyet előzőleg tárgyalta és egy utolsó felhívás kiadását határozta el. A felhívás szövege felolvastatott és azt a választmány K. Nagy Sándor és dr. Stern Adolf felszólalásai után minden módosítás nélkül egyhangulag elfogadta.

5. Grimm ügyvivő alelnök jelenti, hogy az O. Á. V. E. által megbízottak jelentkezése érdekében kibocsátott felhívás következtében az ülés napjáig több mint 50 egyén vállalkozott. Elnök jelentést tett arról, hogy már előzőleg az államrendőrség főkapitányához fordult azzal a kéréssel, hogy a megbízottak érdekében kibocsátott felhívás értelmében az egyesületnek ez intézményét támogatni sziveskedjék. Felolvastatta a főkapitány kedvező választát, melyet a jelen voltak a legnagyobb tetszéssel és elismeréssel fogadtak és melynek a hivatalos közlönybe való közzétételét elhatározták.

Dr. Stern Adolf szemben az előző ülés ama határozatával, hogy a „megbízottak” intézménye csakis az egyesület férfitagjaira szoríttassék, javasolja, hogy az intézmény a nőkre is kiterjesztessék. Ezt az indítványt dr. Lendl Adolf alelnök és Fenyvessy Adolf is melegen pártolják. Elnök és főtitkár hozzászólása után a választmány elvileg az intézménynek a nőkre való kiterjesztése mellett nyilatkozik és az elnökségre bizza, hogy a férfigebizottakkal elért eredmények és tapasztalatok, továbbá a rendőrséggel való érintkezés után ezirányban további lépéseket tegyen.

6. Grimm ügyvivő alelnök jelenti, hogy az 1913. évi Gyermeknaptárból mindaddig három részletben 254.000 példány nyomtatott, mely példányszámból ezidő szerint még mintegy 30.000 példány van készletben, melynek eladása biztosan várható. Tekintettel arra, hogy legalább hasonló kelendősegre az eddigi tapasztalatok szerint a jövő évben is számítani lehet, a költségekben eszközlenő megtakarítás érdekében kívánatos, hogy 200—250.000 példány kinyomatása egyszerre rendeltessek meg és pedig jókor, hogy a nyomtatás a nyári időszakra essék, midőn a nyomdák munkája kevesebb.

Ezekre való tekintettel szükséges, hogy a naptár anyaga is jókor együtt legyen, miért is az egyesület állandó szerkesztőbizottsága, melynek tagja K. Nagy Sándor elnök, Fodor Árpád, Monostori Károly és Selymessy Ferenc, felkérendő, hogy az 1914. évi Gyermeknaptár anyagát az év első negyedében összeállítsa.

Monostori Károly a főtitkári állásról való leköszönése után az állandó szerkesztőbizottsági tagság megtartására nem tartja magát illetékesnek, azonban K. Nagy Sándor alelnök felvilágosító szavai után az általánosan nyilvánuló óhajnak enged.

Schmidt Miklósné indítványozza, hogy az állandó szerkesztőbizottságban nő is szerepeljen. K. Nagy Sándor alelnök és az elnök hozzászólása alapján a kérdés a közgyűlésen megejtendő választásig függőben tartandó.

7. A tisztikar, választmány és a többi tisztségeket betöltő egyének mandátuma 1912. évi december 31-ikével lejár, minthogy az új alapszabályok jóváhagyása 1909. végén megtörténvén, ezek alapján a tisztújítást kivételesen nem a rendes tavaszi közgyűlésen, hanem 1909. december hóban kellett megejteni egy külön e célra egybehívott rendkívüli közgyűlésen.

Az elnökség azt javasolja, hogy a rendes gyakorlat helyreállítása érdekében a tisztújítás a tavaszi közgyűlésre halasztassék és erre nézve a közgyűlés utólagos jóváhagyása kéressék ki.

A választmány Fenyvessy Adolf és az elnök hozzászólása után ily értelemben határoz.

8. Az indítvány során ifj. Dombovány Géza ügyvéd ur az elnökség felkérésére kifejti és indokolja abbéli indítványát, hogy az állatvédő egyesület terjessze ki tevékenységét az ugynevezett martirgyermekek ügyének felkarolására is, vegye azokat oltalmába, amint ez külföldön, nevezetesen az északamerikai Egyesült Államokban már évek óta bevált gyakorlatot képez. Az indítványt — melyre lapunkban még tüzetesen visszatérünk — a választmány feszült érdeklődéssel hallgatta és K. Nagy Sándor alelnök indítványára előadónak köszönetet szavazott és felkérte arra, hogy indítványát az előterjesztett adatok kíséretében írásban terjeszteni elő, hogy azt tüzetes tanulmány és tárgyalás alá lehessen venni.

K. Nagy Sándor alelnök utalással a napilapokban megjelent ama hiradásra, hogy József főherceg öfenségének László fia nyilvános iskolába jártakor reggelenként a madaraknak eleséget szór a magával vitt készletből, azt indítványozza, hogy az egyesület az állatvédő kis főherceg kezéhez a főhercegi udvarmesteri hivatal útján az állatvédő Gyermeknaptár egy példányát juttassa elismerése fejében.

A választmány az indítványt helyesléssel és tetszéssel fogadja és annak értelmében való eljárásra az elnökséget felhívja.

Fodor Árpád szövetségi titkár előadja a Kassai Á. V. E. abbéli indítványát, hogy a Madarak és Fák Napjának intézményébe a középiskolák, szakiskolák és egyéb tanintézetek alsóbb osztályainak növendékei is bevonassanak. Az indítványt előadó pártolólággal terjeszti elő. Az indítványhoz szintén pártolólággal értelemben Koncs Sándor, a Miskolci Á. V. E. képviselője szól hozzá, mire óvári Szeőke Béla hozzászólása után elnök javaslatára a kérdés, mely tüzetes mérlegelést és a vallás-és közoktatásügyi miniszteriummal való érintkezést igényel, további tanulmányozás és tárgyalás végett az elnökségre bízatik.

Az elnök az évforduló alkalmából az egyesület tagjainak jókívánságait fejezi ki, mire K. Nagy Sándor a jelen voltak helyeslése mellett meleg szavakkal ad kifejezést az elnökség iránt való elismerésének.

Az Országos Állatvédő Egyesület köréből.

Russel Sage asszony, a „The American Humane Association” alelnökének a madárvédelem érdekében tett nagy alapításáról említést tettünk. Gróf Teleki Sándorné urnő az O. Á. V. E. alelnökéhez Chernel Istvánhoz azzal az indítvánnyal fordult, hogy a magyar állatbarátok nevében Russel úrnőhöz elismerő és köszönőirat küldessék. Az O. Á. V. E. ezt az indítványt készséggel tette magáévá, egy megfelelő iratot szerkesztetett és felkérte a Kir. Magyar Ornithologiai Központot, hogy az elismerő irathoz aláírásával járuljon hozzá, mely aláírásokhoz a gróf Teleki Sándorné mint indítványozónak aláírása, továbbá az Országos Állatvédő Egyesület és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségének aláírásai fognak fűződni.

*

A székesfővárosi társaskocsik túlterhelésének megakadályozása érdekében az O. Á. V. E. kérelmet intézett az államrendőrség főkapitányához.

*

Az olasz földmivelésügyi, ipar- és kereskedelemügyi miniszter a madárvédelem érdekében köriratot intézett a tanintézetekhez, szakegyesületekhez és közegekhez, mely körlevélről a sajtó Európaszerte megemlékezett. Az O. Á. V. E. ennek a körlevélnek megszerzése érdekében a torinói állatvédő egyesületnél, a budapesti olasz királyi főkonzulátusnál és végre a római osztrák-magyar konzulátusnál tett lépést, mely utóbbi a köriratot az O. Á. V. E.-nek megküldötte. A körirat ismertetésére visszatérünk.

*

A székesfővárosi állami hidak feljáróinak sikos volta és az ezáltal okozott lókinzás tárgyában ismételt panaszok érkezvén, az O. Á. V. E. az állami hidak igazgatóságát megkereste, mely a hidfeljáróknak szórását a szükséghez képest többször napjában ismételtetni rendelte.

*

A fenyves rigónak a törvényesen védett madarak sorába leendő felvétele érdekében az O. Á. V. E. felterjesztést intézett a földmivelésügyi miniszter úrhoz és ennek támogatására a Királyi Magyar Ornithologiai Központ igazgatóját is felkérte.

*

A székesfővárosi fuvarosok ipartestülete kérvénnyel fordult az állami hidak igazgatóságához, hogy az előfogatképen használt lovak után hidpénz ne követeljenek. Az ipartestület említett kérvényének támogatására az O. Á. V. E.-et is felkérte, mely kérésnek az O. Á. V. E. készséggel megfelelt. A hidak igazgatóságától érkezett értesítés szerint a kérvényt pártolólág terjesztette fel a pénzügyi miniszter úrhoz.

*

A Magyarországon leölt vadakról szóló és egy-évre terjedő statisztikai adatokból kitűnőleg, sok ezerre rug az elejtett hasznos madarak száma is. E részben több oldalról történt felszólalás és legutóbb a Sáros vármegyei Á. V. E. titkára Bohrandt Lajos tett e részben

panaszt és Fernbachné urnő is szóvá tette az ügyet egy szakfolyóiratban. Az O. Á. V. E. e részben a földmivelésügyi miniszterhez külön előterjesztéssel fordult.

*

Az O. Á. V. E. új rendes tagjai: Szántó Endre, Fürth Irma, Jankovits Béla, Schwarz Eliz, özv. Beliczay Jánosné.

Az O. Á. V. E. részére ajándékok. 1912. december hóban: özv. Osztóics Mihályné 30 K, Névtelen 20 K.

A Hont-vármegyei állat- (és madár)-védő egyesület rendes közgyűlése 1912. évi november hó 28-án volt. Jelenlevők: b. Szokoly Alajos elnök, Draskóczy Jenő alelnök, Árvay József pénztárnok, dr. Schnábel Károly titkár és jegyző h., dr. Dabis Antal, Eggenhoffer Lipót, dr. Himmler Sándor, dr. Kohn Márk, Berki István, Héderváry Lajos, Kallós László, Rácz Pál, Totovich Kálmán, Wertheimer József, Gálósi Soma stb., stb.

Elnök a jelenlevők szívélyes üdvözlése után a közgyűlést megnyitja, a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Dabis Antal és Eggenhoffer Lipót urakat kéri fel.

Szabadságon levő Bolgár István titkár helyett dr. Schnábel Károly által felolvasott jelentésből a következőket közöljük:

A jelentés sajnálattal említi Lits Gyula főispán, egyesületi diszelnök elhunytát. A közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezi ki részvételt.

Eltávozott Hortobágyi Ágoston s. tanfelügyelő, volt választmányi tag. Ittléte alatt az egyesület ügyét lelkesen karolta fel. Különösen a vármegye kiváló tanító kara körében igyekezett az állat- és madárvédelem eszméjét megkedveltetni.

Hogy az állat- és madárvédelemnek propagandát csináljunk, az O. Á. V. E. által küldött 186 különböző nyomtatványt szétosztottuk. Rendeltünk 355 db madárképes levelezőlapot a Magyar Földrajzi Intézet kiadásából és azt jórészt ingyen szétosztottuk.

Ipolyság nagyközség előljáróságának 4 db madárvédelmi figyelmeztető táblát adományoztunk, melyek a köztereken lettek elhelyezve.

Sikerült majálist rendeztünk július 3-án, melynek jövedelmét beveteleztük. E majálison Ipolyság színe-java részt vett.

Feljelentettük állatkinzásért Schlézinger Ignác kisturi lókereskedőt, Zsóka Ignác baráti lakost, több ipolysági fuvarost, valamint több egyént madárfiók kiszedéséért. Az ipolysági főszolgabíró régi feljelentések alapján Varga Vilmos és Turján János ipolysági lakókat 30—30 korona pénzbüntetésre ítélte.

A tulságosan elszaporodott szarkák kevesbitésére az egyesület 31 kor. 39 fillért költött.

A jelentést a közgyűlés helyeslőleg tudomásul vette.

Árvay József pénztáros felolvassa a választmány által már elfogadott 1913. évi költségelőirányzatot, mely bevételben 230.— kor., kiadásban 210.— kor.-t irányoz elő. Egyhangulag elfogadtatott.

Elnök jelenti, hogy a tisztikar és a választmány

három évi működésének ideje lejárván, a megbízást a közgyűlés kezébe visszaadja, felkéri a közgyűlést, hogy a tisztikart és a választmányt megválassza.

Egyuttal kijelenti az elnök, hogy az egyesület székhelyétől való állandó távolléte miatt nem éri magát hivatottnak arra, hogy az elnöki tisztséget újból magára vállalja és ezért kéri, hogy az egyesület elnökévé Draskóczy Jenő az egyesület érdeműs alelnöke megválasszassék.

A javaslata alapján az egyesület tisztikara és választmánya következőkép alakult meg: Védnök: gróf dr. Wilczek Frigyes, főispán. Elnök: Draskóczy Jenő, kir. műszaki tanácsos. Alelnök: dr. Himmler Sándor. Titkár és jegyző: Bolgár István tb. főjegyző. Ügyész: dr. Holló József ügyvéd. Pénztárnok: Arvay József.

Választmányi tagok: Berkó István, Draskóczy Jenőné, Marek Károly, Totovich Kálmán, Schmid Artur, dr. Dabis Antal, Batttha László, Czompó Ede, Erdélyi Gyula, Herczeg József dr., Kaucsár Márton, Pelikán Ferencz. Pótválasztmányi tagok: Óravetz Béla, dr. Vámos Béla, Droszt Artur.

Szövetségi képviselők: Draskóczy Jenő és dr. Himmler Sándor.

Számvizsgáló bizottság: Cziráky Iván, Gálosi Soma és Szkladányi Károly.

Gálosi Soma választmányi tag indítványára a közgyűlés egyhangu lelkesedéssel köszönetet szavaz b. Szokolyi Alajos urnak, mint az egyesület lelő elnökének, azért a sok évi fáradhatatlan nemeslelkű buzgalmaért, mellyel az egyesület eszméjét annak idején valóra váltotta, megalakulása után pedig annak minden törekvését teljes odaadással mindenkor támogatni szives volt és köszönete jeléül b. Szokolyi Alajos urat az egyesület tb. elnökévé közfelkiáltással megválasztja.

B. Szokolyi Alajos ur, az egyesület egyhangu bizalmáért köszönetet mond és biztosítja az egyesületet, hogy tehetségéhez képest az egyesület ügyeit ugyis, mint alapító tag, továbbra is támogatni fogja.

Elnök a közeledő télre való tekintettel kéri a tagokat, hogy ügyeljenek és akadályozzák meg a madarak pusztítását, hogy a dologtalan suhancok és könynyelmű gyerekek sem flóberttel, sem parittyával, sem léppel vagy más fogóeszközzel madarat ne pusztítsanak. A téli zord idők alatt pedig etetők felállításával gondoskodjanak a hasznos madarak etetéséről. Egyes tagoknál kihelyezett odukban legtöbbsnyire cinkék voltak, ezek évi kétszeres költéssel (8—11 tojás) szaporították a hasznos madarak számát, nyilvános helyeken odukat nem helyeztünk el, mert azokat, mint az ipoly-sági közkórház kertjében, ellopták vagy elrombolták, etetők 33 helyen voltak felállítva; tapasztalat szerint az oly odukat, melyek közelében etető is van, a cinkék már télen elfoglalják lakásul.

Dr. Dabis Antal célszerűnek találná, ha az egyesület a hasznos madarak téli etetéséhez szükséges élelmet idejekorán beszerezné, azt raktáron tartaná és az etetők tulajdonosainak vagy ingyen, vagy pedig kedvezményes áron, esetleg a beszerzési áron rendelkezésére bocsájtaná.

Dr. Dabis Antal indítványa egyhangulag elfogadjatik, a madárelélem beszerzésével Árvai József pénztáros megbizatik.

El alkalommal megbizta a közgyűlés az egyesület titkárát olyértelmű felhívás megszerkesztésével, mely a madárvédelem terén hasznos utasításokat tartalmazzon a madárszerető közönség számára.

Árvay József indítványára elhatározza a közgyűlés, hogy a jövő évi gyermeknaptárakból 500 darabot rendel vármegyei iskolák közt való szétosztás céljából.

Elnök indítványára utasittatik a pénztáros, hogy az „antispaz“ etetőből két darabot próbaképen szerezzen be.

Dr. Dabis Antal a múlt évi Szilveszter-est sikeren felbuzdulva, indítványozza, hogy az egyesület az idén is rendezzen Szilveszter-estet.

Totovich Kálmán felszólalása után elhatározza az egyesület, hogy a folyó év végén a vármegye-ház nagytermében kabarettel egybekötött Szilveszter-estét rendez, a műsor és a rendezőség összeállítására vigalmi bizottságot küld ki, melynek tagjaiul felkéri b. Szokolyi Alajos, Totovich Antal, Czompó Ede, Bolgár István, Herczeg József, Rácz Pál, Gálosi Soma urakat.

Elnök a megjelent tagoknak megjelenésükért köszönetet mondva, az ülést berekeszti.

A Szombathelyi Á. V. E. dec. 18-án tartotta közgyűlését. Az alapszabályok jóváhagyólag visszaérkeztek a minisztériumból s ennek megfelelően a közgyűlés az alelnöki állást és több tisztséget töltött be. Alelnökül megválasztották dr. Mayer Ferencné, titkárul Somogyi Ferencet és pénztárossá Körösi Jánost. A közgyűlés a múlt évi számadás és a jövő évi költségvetés tárgyalását a legközelebbi ülés tárgysorozatára tűzte ki.

A székesfehérvári állatvédő egyesület a várostól támogatva, ujjában 6 madárstációt állított föl és madáreléséget rakott ki. Az új etetőket az iskolák udvarain helyezték el, ahol az ifjúság megismerkedve a gyakorlati madárvédelemmel, leszokik a nálunk meglehetősen elterjedt és durva madárpusztításról. Ennek meggátolásában különben a közönség is sokat tehet, ha feljelenti a madárfogdosókat és figyelmezteti a rendőrséget azok tanyáira. Hogy a madárvédelem minél szélesebbkörű legyen, az egyesület Schlammdinger Gyula vaskereskedésében raktárt létesített kisebb, ablakra erősíthető madáretetőkből (darabja 50 fillér). Ugyanott madárkalács is kapható (kilogrammja 1'20 korona). Nagyobb madáretetők felállításánál készséggel szolgál felvilágosítással Marosi Arnold, a madár- és állatvédő egyesület titkára.

A miskolci állatvédő egyesület ügybuzgó titkára, Koncs Sándor, dec. 15-én Mezőkövesden előadást tartott az állatvédelem eszméinek terjesztése és állatvédő egyesület alakítása érdekében. Az előadást számosan, kiváltképp a gazdák hallgatták. A propagandát Schimmer József iskolai igazgató derekasan támogatja. A mezőkövesdi előadást hasonló előadások fogják követni Mezőcsáton, Sajószentpéteren, a diósgyőri vasgyárban, Diósgyőrben, Hejőcsabán és Mezőnyékládházán. (Teljes elismeréssel adózunk Koncs titkár urnak követésre méltó ügybuzgalmaért és kívánjuk, hogy fáradozását a megérdemelt siker kövesse.)

HIREK.

A földmivelési miniszteriumban személybeosztás változás. Az újév első napján az ügy- és személybeosztásról kiadott rendeletnek ügybarátainkat elsősorban érdeklő adatai a következők. XI. főosztály Főnök Tervey Imre min. tanácsos. Helyettese Landgráf János min. tan. c. j. 4. ügyosztály: Kisebb gazdasági ágak. A magyar ornithológiai központ ügyei. Állatvédelemmel kapcsolatos ügyek. Hasznos madarak nemzetközi és hazai védelme. Ideiglenes osztályvezető: Krenedits Ferenc min. titkár. Személyzet: dr. Radványi Bertalan f. min. s. fogalmazó. Dr. Kónya Vilmos d. min. fog. gyakornok.

Kisfaludi Liphay Béla cs. és k. kamarás osztálytanácsosa XI—3. ügyosztály vezetője, január elsejével az elnöki osztály vezetésével bízván meg, erről az O. Á. V. E. elnökét értesítette, mire az elnök a nevezett tanácsos urnak az O. Á. V. E. iránt állandóan tanusított jóindulatáért meleg szavakban mondott köszönetet.

Kutyák a társadalmi kapaszkodók szolgálatában. A „Corriere della Sera“ munkatársa érdekes rajzát közli a new-yorki felső tizezrek társadalmi életének. Ebbe a körbe ugynevezett egyenes uton bejutni felette nehéz. A görbe utak egyike a kutyakedvelők révén nyílik. New-Yorkban nagy a kutyatartás divatja és számos klub létezik, mely tisztán kutyatulajdonosok összeállása alapján alakult. Ezek a klubok kiállításokat, összejöveteleket és lakomákat rendeznek, melyeken a kutyák is szerepelnek. Egy fajra nézve vagy egyébként kiváló kutyának tulajdonosa ezeknek a kluboknak révén névre, népszerűsége és pozícióra tesz szert, melyek neki utat nyitnak a legelőkelőbb és másképen megközelíthetetlen körökbe. — *yi* —

A gyermekek és a természet. Dr. Kovács Lajos Pozsony városi tisztl. orvos, az ottani állatvédő egyesület érdeműs titkára a Westungarischer Grenzboten dec. 12-iki számában „Der Wald im Winter“ cím alatt egy igen vonzóan írt elmélkedést közöl a téli természetéről, mely oda irányul, hogy a szülőket a természet szépségeinek megismerésére buzdítsa és őket reábirja arra, hogy gyermekeiknek az ünnepekre oly könyveket, ábrákat, fali táblákat ajándékozzanak, melyek alkalmasak arra, hogy a gyermekkel az állat- és növényvilágot megkedveltesse és őket természetbarátokká neveljék. — *yi* —

Iskolaköteles gyermekek a hajtóvadászatokon. A „Néptanítók Lapjának“ dec. 5-iki száma egy igen figyelemreméltó panaszt hangoztat. Említi, hogy a téli vadászatok beálltával a nagy hajtóvadászatokhoz gyermekeket alkalmaznak mint hajtókat és ezek a néhány fillérynyi bérré való kilátás fejében minden módot megkísérelnek a célra, hogy az iskolából kimaradassanak. „És mi tanítók — így szól a közlemény többek között — beszélünk az iskolában állatvédelemről, az állatok iránt való kíméletéről. Még az Állatvédő Egyesület nap-tárcáit is tömegesen terjesztjük, hogy szavainknak foganatuk legyen. De hát az a kérdés, lesz-e foganatuk, ha iskolásgyermekek ezt a tömeges állatgyilkolást végignézhetik.“ A közlemény írója azt javasolja, hogy iskolás-gyermekeknek hajtóvadászatokban való közreműködése

tiltassék el, éppen úgy mint, ahogy tilos, hogy a vágóhidakon megforduljanak.

Állatkinzás megtorlása. Lapunkban említettük, hogy a község-tömördi országuton Matapán Kálmán által elkövetett állatkinzásért a községi főszolgabíró marasztaló végzést hozott, mely szerint a nevezettet 8 napi elzárásra és 150 korona pénzbírságra ítélte. Az ítélet immár jogerőre emelkedett, amennyiben felebbezés útján mind a vármegyei alispán, mind a belügyi miniszter helyben hagyták az ítéletet.

A 16-dik nemzetközi állatvédőkongresszus Kopenhágában 1911. augusztus 1—5. Ennek a kongresszusnak tárgyalásairól a főjelentés most jelent meg és küldetett meg az O. Á. V. E.-nek. A jelentés dán nyelven van szerkesztve és csak egyes felszólalások és előadások szerepelnek angol, német és francia nyelven is. A kongresszus határozatai közül megemlíttük kivonatilag a következőket: a kongresszus óhajtja, hogy minden állam rendeljen el évenként egy napot az iskolákban, mely az állatoknak és növényeknek legyen szánva; a lovak farkának csonkítása ellen törvényt szorgalmaz; a kongresszus felhívást intéz a világ összes hírlapjaihoz, hogy az állatvédelemnek külön állandó rovatot nyissanak és abban felszólalásokat is közöljenek; tekintettel arra, hogy a szabadon mozgó állatok megőlése jóval nagyobb ügyességet igényel, mint a vágóhidakon való ölés, a kongresszus azt követeli, hogy csak azok vadászassanak, akiket vadászokul elismerni lehet, úgy mint ahogy a vágóhidakon is csak szakszerűleg képzett egyének végezhetik az állatok levágását; tekintve a vakondok rendkívüli mértékben üzött irtását a kongresszus a földmivelésre nézve nélkülözhetetlen állat védelmére az összes államok kormányait felkéri. — *yi* —

Vágóhídi jelenet Eszéken. A „Drau“ című napilap december hó 11-iki száma szerint az északi vágóhídon Bachrach Adolf mészáros egy baltával próbálkozott egy tehenet leölni, ami azonban többszörös kísérlet után sem sikerült. A jelenlevő rendőr udvariasan figyelmeztette, hogy az állatkinzásnak vessen véget és gyakorlottabb kézre bizza a levágást. A mészáros erre a rendőrt fenyegette, aki azonban nem tűrte a dolgot és letartóztatottnak jelentette ki. Egy másik mészáros: Pascha Adolf beleavatkozott és a rendőrt szidalmazta. Mindkét mészáros ellen az illetékes büntetőhatóságnál megindították az eljárást, melynek fonalán Bachrach külön állatkinzásért is felelősségre fog vonatni. — *yi* —

Országos mozgalom a cserebogár irtására. Ezen cím alatt a folyóiratok egy közleményt hoznak, mely arról szól, hogy Abauj-Torna vármegye volt az első az országban, mely a gyümölcsstermés nagy veszélyeztetőinek: a cserebogaraknak erélyes irtása érdekében törvényhatósági határozattal a földadót terhelő cserebogárirtó-alapot létesített, melyből eddig mintegy 90.000 koronát fordítottak a cserebogár irtására. A vármegyei gazdasági egyesület országos mozgalmat indított, hogy a többi vármegye is kövessék az adott példát. Ezeknek a rengeteg költségeknek milyen nagy része volna megkímélhető, ha gazdáink és hatóságaink következetes kitartással karolnák fel a rovarirtó hasznos madarak védelmét!

Lókinzás és kimelés Berlinben. A berlini „Der Tag“ című előkelő napilapban erősen hangsúlyozza az író, hogy a mai kor sokat emlegetett humanitásának egy kiegészítő része az állatokkal való humánus bánásmód. Ennek ellenkezőjét látni napról-napra a számtalan építkezéseknél, ahol a mélyen kiásott pinchehelyekből a nyolcával befogott lovak iszonyu láрма és ostopattogtatás közben alig bírják a nagy tulterhet fölfelé vonszolni. Az író felkiált, hogy hol van az állatvédő egyesület. (Tudtunkkal Berlinben nem egy, de négy életerős állatvédő egyesület működik. Szerk.) A nevezett napilap december 15-iki számában méltánnyalással emlékezik meg a Leipziger-Strasseban folyó nagy építkezésről, ahol a mélységből kikerülő törmelékkel vagy földdel megterhelt óriási szekereket egy kis fabódében elhelyezett villamos motor huzza fel egy sodronykötélen, úgyhogy a szekér elé fogott két lónak a felhúzásnál semmi dolga sem akad. —yi—

Téli madáretetés. A „Pécsi Napló“ december 12. számában meleg, buzdító szavakkal hívja fel a közönséget a madarak téli etetésére. A Mecsek-Egyesület madárvédő osztálya kéri az adományokat pénzben és természetben.

A vadászati törvény revíziója. A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a sok tekintetben elévült és módosításra szoruló vadászati törvény átdolgozás alá vétessék. A Természettudományi Társulat állattani osztálya Herman Ottó indítványára tárgyalás alá vette a törvénynek a madárvédelem szempontjából való módosítását és december 13-án tartott ülésében Herman Ottó, Schenk Jakab és dr. Fényes Dezsőnek ideirányuló tüzetes javaslatát tárgyalta és elfogadta. A javaslat kiterjed többek között arra is, hogy több madárfaj, mely eddig vadászat szempontjából védelem nélkül maradt, a törvényesen védett madarak sorába felvétessék. A javaslat továbbá a vadászjegyek szövegének teljes átdolgozását ajánlja. —yi—

Madarak üldözése Grácban! A gráci „Tagespost“ december 28. száma tanítói körökből a következő kivonatossan ismertetett közleményt hozza: A madárvédelmi törvényes szabályokat és törvényeket minden évben kihirdetik az iskolában, ahol különben is eleget tárgyalják a madárvédelmet. A legtöbb községi előjáróság azonban nem törődik a madárvédelemmel. Erre mutat az, hogy a hasznos éneklőmadarak igen nagy száma kerül szobafogságba. A madarak fogását nagyban űzik és mivel az iskolás gyermekek mindenütt, ahol megfordulnak, ablakok közt és kalitkákban vergődő éneklőmadarat látnak, a tanítótság és az iskola hatása kárbavész.

Iskolás gyermekek mint madáretetők. A „Vasvármegye“ című lap december 7. száma szerint a szombathelyi Brenner János-utcai elemi iskola tanítótestülete az idején télen is épűgy, mint a multban, az iskola által a köztéren és a parkokban felállított madáretetőkben a gyermekekkel fogja etettetni a madarakat. Az ehhez szükséges gabonaszemeket a gyermekek gyűjtés útján szerzik be s az iskola ezzel akarja felébreszteni a gyermekben a madár szeretetét.

A berlini kocsisiskola működéséről a következő adatokat említjük meg: Megnyitott 1910. október 4-én. Látogatás: október 4-től november 11-ig tartó tanfolyamon 61-en vettek részt; december 11-től dec. 18-ig tartó tanfolyamon 46-an vettek részt; jan. 17-től március 4-ig 82-en; március 21-től április 10-ig 82-en; április 25-től június 15-ig 92-en; július 4-től augusztus 19-ig 91-en; szeptember 6-ától szeptember 28-ig 83-an vettek részt; összesen 537 egyén és ezekből 512 kapott bizonyítványt. Az első berendezkedés költségeire, taneszközökre stb. Berlin város 4000 márkát adományozott. Az első berendezésből kiltelt egy ló-istállónak átalakítása 150 személyt befogadó teremmé. Az első évi folyó kiadásokra 10.000 márka állot rendelkezésre. Kiadott: házbérre 3000 márka; takarmány, szerszámok stb. 2000 márka; tiszteletdíjak (igazgató, állatorvos, 3 szaktanító) 3100 márka; vegyes kiadások, u. m.: nyomtatványok, hirdetések, tisztogatás, portó 950 márka; összesen 9050 márka. A rendőrség a kocsisiskola bizonyítványaival bíró egyénektől nem kíván gyakorlati vizsgát, ha bérkocsiengedélyért folyamodnak. —yi—

Állatvédő hatóságok. Horni Lippe város tanácsa közzétette, hogy a városházán több általa beszerzett sertésölő-készüléket tart és azokat a város lakóinak készséggel kölcsön adja, hogy a sertésölésnél divó állatkinzást megakadályozza. —d—

SZEMLE.

Hasznos madaraink téli etetéséről, ismert ügybarátunk, dr. Kukuljevic József a „Gazdaszövetség“ című folyóirat „Gazdakör“ mellékletében kimerítő utmutatást közöl a megfelelő ábrák kíséretében. Ez a cikk kapcsolatos szerzőnek egy másik hasonló kimerítő ismertetésével, mely ugyanott jelent meg és a „Mesterséges fészek-oduk kihelyezésének módjáról“ szól. A „Gazdaszövetség“ mintegy ezer gazdakörnek jár és így illetékes kezekbe jutnak az időszerű közlemények.

Bikaviadalok Spanyolországban. Ezeknek a durva népmultságoknak az 1906-ik évről szóló statisztikája újabb lendületről tesz tanuságot. A bikaviadalok száma 586, a leszurt bikák értéke 2,750.000 peseta (2,618.686,5 korona), a bikák által megölt lovak értéke 880.000 peseta (837.980 korona) volt. A statisztika némi dicsekvéssel említi, hogy 1906-ban 320 bikával többet szurtak le, mint 1905-ben. A bikaviadalokkal összekötött költségek 8 millió pesetára rugtak, mivel szemben a bevétel 12 millió volt. Az ocsmány népmultság, mely mindmáig is folyik, eszerint jó üzletnek bizonyul.

—yi—

Újév a londoni ló-menházban. London határában Westcroft farmban, Cricklewood, egy ló-menedékházat alapított egy nagy és tekintélyes egyesület. A telep neve „The Horses Paradise“. Ebben a menedékházban állandóan 75 elaggott ló éli le utolsó napjait. A „Daily Mail“ szerint újév napján a menedékház jobbára magasrangú pártfogói egy újévi lakomát rendeznek a vén

ovak számára. Az idei ujév alkalmával Lady Edward Spencer Churchill 12 lóra való újabb istállót alapított, melyet legnyitott meg. Ez istállóba Lady Pauline Cranstoun azonnal hat lezsarolt beteg lovat állított be és tart fenn, melyeket ő az utcán szedett össze, hogy azokat kegyetlen gazdáiktól megmentse. Az ujévi lakoma állott ejenként a következőkből: egy font cukor, fél font biscuit, fél csomag zöldség, egy font kenyér. A lakoma kezdetéhez haragszó adta a jelt. A harangnak köteleit a menedékház legrégebb lakója, Max, fogai közé vette és erélyesen meghuzogatta. A menedékházban levő lovak közül kettő meghaladta a 31 évet. Három ló pedig a tulajdonos lovastisztek által, mint a bur-háboruban megrokkant, lett a menedékházban elhelyezve. —yi—

Kócsagtollak viselésének tilalma Amerikában. New-York államban legújabb törvényt alkottak, mely kócsagtollak eladását és viselését tiltja. Egy kereskedő, aki kócsagtollat hirdetett, fogságba került és 500 dollár biztosíték ellenében bocsátották ki ideiglenesen. Aki kócsagtollakat árul, 60 dollár pénzbírsággal és azonfelül minden darab kócsagtollért 25 dollárral büntetik.

— yi —

IRODALOM.

A kanári madár tenyésztése és ápolása. Irta: *Óváry József*. Második bővített kiadás. Budapest, 1912. A szerző kiadása. Ára 1 60 K.

Az idevágó külföldi szakművekben feltalálható ismereteket a saját sok évi gyakorlata és megfigyelései útján szerzett tapasztalatokkal kiegészítve bocsátja a szerző e füzetkében a nagyközönség rendelkezésére. Részletesen szól a kanári madár származásáról, fajtáiról, betegségeiről és ápolásáról, főképp pedig a tenyésztésnél tekintetbe jövő szempontokról és a tenyésztés kiviteléről. Gyakorlati értékű utmutatásait a madárkedvelők és tenyésztők haszonnal olvashatják.

KÜLÖNFÉLÉK.

Amerikai gyermekek esküje. A „Der Tier und Menschenfreund“ c. folyóirat szerint az Észak-Amerikai Egyesült Államokban az iskolás gyermekek a következő *esküt* teszik: „Soha sem fogok fát vagy virágbokrot rombolni; igérem, hogy sem szobákban, termekben, nyilvános járműveken és járdákon köpködni nem fogok; kötelezem magamat, hogy épületet nem rongálok, papírt vagy hasonlókat nyilvános utakon el nem hajigálok, mindig udvarias modorban beszélek; a madarakat védeni fogom, mások tulajdonát kimélni fogom, mint ahogy kívánom, hogy az enyimét kiméljék, és ezenfelül igérem, hogy őszinte és hű polgár leszek.“ Nem tudjuk, hiteles-e az említett folyóirat hire és ha igen, hiteles-e az eskü szövege. Van reá ok, hogy ebben kételkedjünk. Gyermekekkel *esküt* nem tétessünk. De fogadalomnak is eléggé tarka ez a szöveg. Nincs

abban nyoma azoknak a dolgoknak, melyek minden más előtt kell, hogy a gyermek szívébe vésődjenek. A gyermek legyen első sorban istenfélő, tisztelje szüleit és az öregeket és szeresse hazáját, azaz legyen annak munkaszerető fia. Így, ahogy van, ez az *eskü* nemcsak tárgyainak tarkasága, de leginkább azért kelthet feltűnést, ami benne hiányzik. —yi—

A macskabarátok figyelmébe. Ha macskát akarunk tartani: 1. Győződjünk meg róla, hogy a birtokunkba kerülő kis cica esetleg nem olyan anyától származik-e, amelynek természete a szabadban való csavargás. Mert ilyen macska fiából jó házi macska nehezen lehet. 2. A cicával sokat kell törődnünk, foglalkoznunk, ha azt akarjuk, hogy felnövekedvén, csakugyan becses háziállat legyen. 3. Nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a macskánk állandóan elegendő táplálékot kapjon, mivel a koplalás is arra kényszerítheti, hogy kóbor állat legyen. 4. Végül, hogyha a macskánk megkölykezik, csak annyi cicát hagyjunk életben, amennyit megbízható jólelkű embereknél elhelyezhetünk. —II—

Kavicsokat nyelteső kutyák. Akárhány kutyának az „apportirozás“ szokása abban is nyilvánul, hogy utközben köveket és kavicsokat apportiroz gazdájának. A kövek és kavicsok rontják a kutya fogait és azért kívánatos, hogy az ilyen kutya a rossz szokástól eltereltesék annál inkább, ha, ami nem ritkaság, a kutya a kavicsokat lenyeli. A rossz szokás ellen legcélszerűbb az az eljárás, hogy a kutyának, ha vele kimegyünk, egy fadarabot adunk a szájába, ami apportirozási vágyát is elhallgattatja. m—y.

A ludak tépése. Általánosan elterjedt szokás, hogy a ludakat ősszel, sőt vidékenként tavasszal is megtépik, a toll értékesítése céljából. A toll épen oly bőrképlete (szaruképződménye) a madárnak, mint az emlős állatnak a szőr. Igaz, hogy az állatoknak, különösen a mérsékelt éghajlat alatt élőknek megvan az a képessége, hogy ruházatukat megváltoztatják, az emlősök szőrüket, a madarak tollaikat elhullatják s helyettök más nő. Ez a tavaszi (nászruha) és őszi vedlés. A költő anyamadar kitépdesi hasoldali tollait fészkének kibéleléséhez. De ez természetes folyamat. Egész más elbirálás alá esik, a tollzatnak rendkívüli időben erőszakkal történő eltávolítása, kitépése. Ha a tépett ludak kiáltásait, vérző bőrüket, gyakran lelógó megnyomított szárnyaikat figyelembe vesszük, be kell ismernünk, hogy ez aktusnál a legdurvább állatkinzással állunk szemben. Kísérletet kellene tenni vágás (nyírás) útján távolítani el a tollzatot. (T.)

Kutyák golyvája. A kutyáknál a pajzsgyomirigy megnagyobbodása golyva képében elég gyakran mutatkozik. Jódkáliumnak bensőleg való alkalmazása, jódkenőcsnek a daganatba dörzsölése, vagy jódinktúrának a daganat belsejébe való fecskendezése után gyakran jó eredményeket érnek el. Ha cserfa kérgét $\frac{1}{2}$ óráig főzzük s az ily módon kapott főzetet borogatásra használjuk, a javulás bizton várható, ha a golyva még nem nagy és nem nagyon kemény. Rm.

GYERMEKNEK.

A vérszag.

Hiába! Vadászok mindenütt vannak s ezek között sok az olyan is, aki a vadállatot a hasznáért lelövi ugyan, de kész védelmébe is venni.

Rengeteg erdőségekben egy uradalmi főerdész éppen arról volt híres, hogy lőtte ugyan a vadat, de okkal-móddal *kímélte és gondozta* is és nem egyszer szánta el magát arra, hogy gyámoltalan fiatal korban hatalmába került vadállatot otthonában, az erdészlakban és az uraság diszkertjében felnevelt.

Felnevelt többek között az uraság gyermekeinek nagy öröme egy őze is. Ez a formás, virgonc állat kedvence volt a gyermekeseregnek. Hozzá lehetett férközni félelem nélkül, jó falatokat szeliden, szívesen fogadott nemcsak a gyerekektől, hanem nevelőjétől, megszelidítőjétől, a főerdésztől is. Csuda volt nézni, hogyan kutatja ki az erdész minden zsebét, valami izletes falat után vágyakozva.

Hát volt is része mindig valami csemegében.

— Gyere csak ide, Rozsdás, — így nevezték el az őzikét — kapsz valami jót!

És az őzike jött, akár hol volt is a diszkertben s fogadta a jó falatot.

Történt, hogy az erdész vadászaton egy őzet ejtett el a lövésével. A szép zsákmányt amugy véresen a hátára vetette, otthon letette s ment, hogy a Rozsdást megint megvendégelje.

— Jere csak ide, Rozsdás, — kiáltott s az őzike jött. Körülszaglászta szép fényes, fekete orrával az erdész zsebeit s mintha esztét vesztette volna, átugrott a diszkert magas kerítésén és eltűnt a közeli erdőségben, a szabad világban feltalálhatatlanul.

A vérszag, a vérszag, a leölt őz vérének a szaga! Azt érezte meg a szelid őzike, az kergette el a jó tanyáról, a jó nevelő, szerető, de ime őzgyilkos gazdától, a neki kedveskedő gyermekeseregtől is.

Hát nincs ebben a történetben, kedves gyermekek olyan valami, amit bizonyára ti is éreznétek, ha ismerős gyermek sorotokból valaki vagy valami eképp kiragadna valakit? Hát nem futnátok-e ti is az ilyen felismert rossztól? Dehogy nem!

M. K.

TARTALOM: Az Országos Állatvédő Egyesület megbizottai. — Főtítkarunk távozása. — Beköszöntő. — A Tolnatai Állatvédő Egyesület alakuló ülése. — Bocskor sikos uton elbukott ló lábára. — A Földrajzi Intézet r.-t. által kiadott madárképes levelező-lapok. — Téli lóvédelmünk. — Egyesületi és Szövetségi hírek: Az O. Á. V. E. választmányának és a M. Á. E. Sz. végrehajtó bizottságának december 28-án tartott együttes üléséről jelentés. — Az O. Á. V. E. köréből. — A Hont-vármegyei állat- (és madár)-védő egyesület rendes közgyűlése. — A Szombathelyi Á. V. Egyesület közgyűlése. — A székesfehérvári állatvédő egyesület. — A miskolci állatvédő egyesület. — *Hírek:* A földmívelési miniszteriumban személybeosztás változás. — Kutyák a társadalmi kapaszkodók szolgálatában. — A gyermekek és a természet. — Iskolaköteles gyermekek a hajtóvadászaton. — Állatkinzás megtorlása. — A 16-dik nemzetközi állatvédő kongresszus Koppenhágában. — Vágóhídi jelenet Eszéken. — Országos mozgalom a cserebogár irtására. — Lókinzás és kímélés Berlinben. — Téli madáretetés. — A vadászati törvény revíziója. — Madarak üldözése Grácban. — Iskolás gyermekek mint madáretetők. — A berlini kocsisiskola. — Állatvédő hatóságok. — *Szemle:* Hasznos madaraink téli etetéséről. — Bikaviadalok Spanyolországban. — Újév a londoni ló-menházban. — Kócsagtollak viselésének tilalma Amerikában. — *Irodalom:* A kanári madár tenyésztése és ápolása. — *Különfélék:* Amerikai gyermekek esküje. — A macskabarátok figyelmébe. — Kavicsokat nyelődő kutyák. — A ludak tépése. — Kutyák golyvája. — *Gyermekeknek:* A vérszag.

Szerkesztő FODOR ÁRPÁD, áll. főgimn. tanár,
a M. Á. V. E. Sz. titkára, felelős szerkesztő.

Az Országos Állatvédő Egyesület

helyiségében

(Budapest IX., Ernő-utca 11—13) kaphatók:

Dr. KUKULJEVIC JÓZSEF. Magyarország madárvédelmének története, fejlődése és jelenlegi állapota. Ára 1 kor.

MÁDAY IZIDOR. Az Országos Állatvédő Egyesület huszonöt évi működése és az állatvédelmi törekvések Magyarországon. Ára 1 kor.

Ugyanaz, német nyelven. Ára 1 kor.

MÁDAY-CERNEL. Madárvédelmi törekvések Magyarországon. Ára 3 kor.

Ugyanaz, német nyelven, 2 kor. 40 fill.

MONOSTORI KÁROLY. Lógondozás. Ára 60 fill.

K. NAGY SÁNDOR. Az ember és a kutya. Védekezés a veszethez ellen. 3-ik kiadás. Ára 1 kor.

K. NAGY SÁNDOR. Ne bántsd az állatot! Az állatvédő törvények példákban. 80 képpel. Ára 3 kor.

K. NAGY SÁNDOR. Állatvédők törvénykönyve. Az állatvédelemre vonatkozó összes törvények és rendeletek gyűjteménye. 4-ik bővített kiadás. Ára 2 kor.

SZ. NAGY SÁNDOR. A latorcavölgyi pap. Széchy Gyula rajzaival. Ára kötve 2 korona helyett 1 kor.

BENEDEK ELEK, TURI M. ISTVÁN, PÓSA LAJOS, FÖLDES GÉZA. Elbeszélések az állatvilág köréből. Széchy Gyula rajzaival. Ára kötve 2 kor. helyett 1 kor.

B. BÜTTNER LINA. Szabadság földön, égen! Elbeszélés az ifjuság számára. Széchy Gyula rajzaival. Ára kötve 3 kor. helyett 2 kor.

CERNEL ISTVÁN. Az okszerű madárvédelem eszközei. Ára 30 fill.

ÁLLATVÉDELEM

Az Országos Állatvédő Egyesület tagjai és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségéhez csatlakozott egyesületek tagjai külön előfizetés nélkül, tagdíjuk fejében kapják

AZ „ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET” ÉS A „MAGYARORSZÁGI ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE”
BUDAPEST IX., ERNŐ-UTCA 11–13. Telefon: József 6–70

Ezen lap közleményeinek utánnyomását nemcsak szívesen megengedjük, hanem tisztelettel kérjük is

Megjelenik egyszer havonként
Előfizetési ára 1 évre 2 korona

Az O. Á. V. E. megbízottjainak első alapvető értekezlete.

Az O. Á. V. E. választmányának január 25-ikén tartott választmányi ülésében hozott határozat és a megbízottak nyeresé tárgyában december hóban kibocsátott felhívások alapján a megbízottak egy alapvető első értekezletre hívtattak egybe, mely február 4-dikén az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tanács-termében tartott meg.

Jelen voltak dr. Lendl Adolf, egyesületi alelnök elnöke alatt: a m. kir. államrendőrség képviselőiben dr. Schreiber Emil rendőrtanácsos, az O. Á. V. E. képviselőiben K. Nagy Sándor, Grimm Gusztáv alelnökök, Fodor Árpád h. főtitkár, Hänslér Károly h. titkár, dr. Stern Adolf ellenőr; megbízotti minőségben: dr. Barys Aladár, Erdélyi Jakab, Fenyvessy Adolf, Fischer Ernő, Kellner Jenő, idb. Kirchlechner Imre, Kohn Dávid, Kunossy Frigyes, Láng Gusztáv, dr. Mariska István, Radous Károly, dr. Rajic Dusan, Révi Gyula, Rosenberger Mór, Pálosi Ervin, dr. Samassa János, Schultes Emil, Streszik János, Székács László Pál, Szeőke Béla, kabai Tanny József, dr. Tarr Kálmán, Virágh János, Wehrmann Frigyes, Weisz Árpád és Zách Imre. Kimentették magukat: Blau Pál, Fleischl Sándor, Káldor Ernő, Leitner Jenő, Márk Dezső, Monostori Károly, Ráde Károly és Strasser Gyula.

Elnök meleg szavakkal üdvözli első sorban az államrendőrség képviselőjét dr. Schreiber Emil rendőrtanácsos urat és a megbízottak tisztére vállalkozó és megjelent urakat.

Röviden vázolva az O. Á. V. E. új intézményének jelentőségét, annak a reményének ad kifejezést, hogy az intézmény az illetők jóakarata és tapintattal párosult erélye mellett a legkedvezőbb hatással leend a székesfővárosi forgalom állatvédelmi állapotainak javítására.

Elnök kimenti az Országos Állatvédő Egyesület elnökének távollmaradását, akit kedvezőtlen egészségi állapota akadályozott meg a megjelenésben.

Elnök a jegyzőkönyv vezetésére Hänslér egyesületi titkárt kéri fel.

H. főtitkár előterjeszti az O. Á. V. E. választmányának január 25-én tartott ülésében a megbízottak intézményére nézve megállapított szabályzat tervezetét ismertetés és hozzászólás végett.

Elnök hangsúlyozza, hogy a megbízottak intéz-

ményének működése egyelőre úgyszólván csak kísérletnek lévén tekintendő, kívánatos, hogy a szabályzat tervezetnek a lehető legnagyobb egyszerűsége irányuló határozatai lényegesebb módosítások mellőzésével elfogadtassanak.

K. Nagy Sándor, Fenyvessy Adolf, dr. Stern Adolf, Kohn Dávid, Kunossy Frigyes, dr. Barys Aladár, Weisz Árpád, Zách Imre, Hänslér Károly, Rosenberger Mór hozzászólása, elnök és dr. Schreiber Emil rendőrtanácsos felvilágosító szavai után a szabályzat némi módosításokkal elfogadtatott.

Mivel ezt a szabályzatot tekintettel a módosításokra még az O. Á. V. E. választmányja is tárgyalni fogja, annak véglegesen megállapított szövegét később fogjuk közzétenni.

Kiemelendőnek tartjuk még, a megbízottak által tett feljelentések tárgyalására vonatkozólag dr. Schreiber Emil rendőrtanácsos indítványára elfogadtatott, hogy O. Á. V. E. forduljon megkereséssel a főkapitánysághoz aziránt, hogy a megbízottaktól eredő feljelentéseknél lehetőleg tekintsen el a megbízottaknak tanuképen való beidőzésétől.

Vége elnök előterjesztésére elhatározták, hogy az O. Á. V. E. felkérendő arra, hogy a megbízottakat minden irányban tájékozandó Útmutató nyomtatvány szerkesztésük, melynek szövege a rendőrségi főkapitányság hozzájárulásával állapíttassék meg.

Ezzel az értekezlettel megtörtént az első lépés a megbízottak intézményének életbeléptetése irányában.

A szabályzatnak végleges szövege megállapítottván igazolványok fognak készíttetni és a megbízottak számára kiállíttatni. Reméljük, hogy az O. Á. V. E.-nek ez az új intézménye nagyban hozzá fog járulni ahhoz, hogy az állatvédelem tekintetében a székesfővárosban fennálló visszasságok orvosoltassanak.

A székesfővárosi rendőrfőparancsnokság az állatkinzások ellen.

Az 1913. évi jan. hó 11-én kelt 11. sz. rendőrfőparancsnoksági napiparancsból idézzük a következőket: „... a lőtulajdonosok igavonó lovaikat éles patkóval ellátni elmulasztják, minek következtében a lovak elcsúsznak, a terhet vonni képtelenek, a kocsisok botrányos módon ütlegelik, nógatják, lármáznak, éktelenül káromkodnak, közlekedési akadályt okoznak stb. ...